

MALMÖ HÖGSKOLA
FAKULTETEN FÖR
HÄLSA OCH SAMHÄLLE

VÅLDTÄKT, MEDIA & MÄN

EN DISKURSANALYS AV MYTER I SKRIVEN
MEDIAS FRAMSTÄLLNING AV SEXUELLT
VÅLDSUTSATTA MÄN.

CHRISTIAN BRUHNER

VÅLDTÄKT, MEDIA & MÄN

EN DISKURSANALYS AV MYTER I SKRIVEN MEDIAS FRAMSTÄLLNING AV SEXUELLT VÅLDSUTSATTA MÄN.

CHRISTIAN BRUHNER

Bruhner, C. Våldtäkt, Media & Män. En diskursanalys av myter i skriven medias framställning av sexuellt våldsutsatta män. *Examensarbete på masternivå i Kriminologi 15 högskolepoäng*. Malmö högskola: Fakulteten för hälsa och samhälle, institutionen för Kriminologi, 2014.

Män som utsatts för sexuellt våld är ett ämne som erhåller lite uppmärksamhet både inom forskning och i vardagligt tal. Att analysera skriven medias framställning av sexuellt våldsutsatta män har så vitt jag vet inte utförts i en svensk vetenskaplig kontext innan, vilket gör denna studie unik i sitt slag. Studiens primära syfte var att undersöka hur män som utsatts för sexuellt våld framställs i skriven media. Jag ville se huruvida media bekräftar eller förkastar de sociala myterna kring ämnet. Vidare så var målet med studien att ytterligare belysa ämnet för att lyfta upp det för diskussionen och fördjupa förståelsen och kunskapen för ämnet. Fyrtio journalistiska artiklar samlades in genom en systematisk litteratursökning och har utgjort det empiriska materialet i studien som sedan bearbetades genom en form av diskursanalys. De myter som testades var; Män som utsatts för sexuellt våld är extremt ovanligt – framställs som sensationellt och med skepticism, Definitioner om det sexuella våldet mot män – präglas av grovt fysiskt våld, hot, ofta med vapen och droger, Det sexuella våldets könstypiska uppdelning – händelsen framställs som en kontrast mellan femininiteter och maskuliniteter, De efterföljande konsekvenserna – dessa förminskas eller negligeras och offer bemöts negativt av omgivningen. Resultatet visade att myterna till väldigt stor del bekräftades i den mediala framställningen, i synnerlighet ämnets ovanlighet, det fysiska våldet, offerbeskyllningen och det skeptiska bemötandet/rapporteringen. Varför ämnet framställs på ett visst sätt analyseras och presenteras med tidigare forskning som teoretisk bakgrund.

Nyckelord: Diskursanalys, Manlig våldtäkt, Maskuliniteter, Media, Sexuellt våld, Systematisk litteratursökning, Våldtagna män.

RAPE, MEDIA & MEN

A DISCOURSE ANALYSIS OF MYTHS IN WRITTEN MEDIA'S DEPICTION OF SEXUALLY ABUSED MEN.

CHRISTIAN BRUHNER

Bruhner, C. Rape, Media & Men. A discourse analysis of myths in written media's depiction of sexually abused men. *Project for a two year master degree in Criminology 15 hp*. Malmö University: Faculty of health and society, Department of Criminology, 2014.

Men who suffered from sexual violence are an issue that receives little attention, both within research and colloquially. Analysing the depiction of sexually abused men in written media has not, as far as I know, been done in a Swedish scientific context before, which makes this study unique in its kind. The primary aim of this study has been to examine how sexually abused men are depicted in written media. I wanted to see whether the media confirms or rejects the social myths that surround the subject. Furthermore has the ambition with the study been to enlighten the issue to make it a subject for discussion so the knowledge and the understanding can be deepened. The empirical material of forty journalistic articles was gathered in through a systematic literature search and processed via a type of discourse analysis. The tested myths were; Men who suffered from sexual violence are extremely unusual – portrayed as sensational and with scepticism, Definitions of the sexual violence against men – characterized by severe violence, threats, often with weapons and drugs, The stereotypical sex segregation of sexual violence – The event is portrayed as a contrast between masculinity and femininity, The subsequent consequences – are diminished or neglected, the victim is met with negativity by its surrounding. The result showed that the myths were widely confirmed in the depiction of media, especially the phenomenon's unusualness, the physical violence, the victim blaming and the sceptical approach/reporting. Why the subject is portrayed in a special way has been analysed and presented with the previous research as a theoretical background.

Keywords: Discourse analysis, Male rape, Masculinities, Media, Raped men, Sexual violence, Systematic literature search.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	1
Bakgrund	2
Syfte och frågeställning	3
Avgränsningar	3
Definitioner	3
Problemformulering och kriminologisk relevans	4
Media	6
Tidigare forskning och teori	7
De sociala myterna	10
Myt 1 – Män som utsätts för sexuellt våld är extremt ovanligt	10
Myt 2 – Definitioner om det sexuella våldet mot män	10
Myt 3 – Det sexuella våldets könstypiska uppdelning	10
Myt 4 – De efterföljande konsekvenserna	10
Etiska övervägande	11
Metod	11
Systematisk litteratursökning	12
Inklusionskriterier	13
Exklusionskriterier	14
Databaser	14
Hitta rätt sökord – primärsökning i Retriever	14
Sekundärsökning	16
Resultat- och analysmodell	16
Validitet och Reliabilitet	18
Validitet	18
Reliabilitet	18
Resultat	19
Myt 1 – Män som utsätts för sexuellt våld är extremt ovanligt	19
Myt 2 – Definitioner om det sexuella våldet mot män	20
Myt 3 – Det sexuella våldets könstypiska uppdelning	21
Myt 4 – De efterföljande konsekvenserna	22
Sammanfattning	23
Analys	23
Diskussion	27
Metoddiskussion	27
Resultatdiskussion	28
Källförteckning	29

Referenser	30
Analyserade artiklar	33

INLEDNING

Ett ämne som sällan diskuteras i det offentliga rummet är män som utsatts för sexuellt våld. Faktum är att sexuellt våld är det ämne, tillsammans med mord, som det bedrivits mest kriminologisk forskning om (Lundrigan & Mueller-Johnson, 2013), ändå har en väsentlig del av ämnet negligerats eller glömts bort. Mäns utsatthet för sexuellt våld är den brottslighet som det talas minst om i vårt samhälle (Meier & Pino, 1999: 981), där myter och sociala föreställningar styr hur man ser på ämnet, gärningsmannen och offret. Detta mörklägda och komplexa ämne är i stort behov av uppmärksamhet, både inom forskning och samhällsdebatt, för att kunna utvecklas och därmed generera i ny och bättre kunskap som kan förbättra hjälpinsatser för utsatta.

Det sexuella våldet mot män beräknades i Sverige år 2012 vara 17% av det totala sexuella våldet (Brå, 2012: 13) men endast 4% av de anmälningar som berörde sexuellt våld var med män som offer. Internationell forskning visar på att utsattheten för sexuellt våld hos män beräknas ligga mellan 5% (Turchik & Edwards, 2011) och 26% (Willis, 2009). Dessa siffror speglas definitivt inte i uppmärksamheten av ämnet, något som gör att den samhällsrelaterade kunskapen och medvetenheten produceras ur de sociala myterna.

Denna studie är unik i sin kontext som vetenskaplig studie på svenska. Även i internationellt omfång finns extremt lite vetenskaplig litteratur att tillgå. Detta gäller ämnet sexuellt våldsutsatta män som helhet men än mer utifrån ett medialt framställningsperspektiv. Studien handlar om huruvida skrivna medier bekräftar eller förkastar de sociala myterna som ligger till grund för individens syn på ämnet samt varför ämnet framställs på ett visst sätt. Syftet har varit att försöka utmana de sociala myterna och på så sätt bredda fältet genom att inkludera mäns utsatthet för sexuellt våld vilket i förläningen innebär att man kan öka förståelsen för sexualbrottets fulla natur.

Att undersöka de sociala myternas närvaro i skriven media är betydelsefullt eftersom media som informationsförmedlare har stor betydelse för individens egen uppfattning om det givna ämnet (Herber, 2007: 168). Tidningar och annan media fungerar som primärkälla till information för individer (O'Hara, 2012) och om media framställer vår sociala värld snedvridet där stereotypa föreställningar om grupper och individer bekräftas, kan detta få effekten att trovärdigheten från den reella bilden försvinner (Abdullah-Khan, 2002). Det var i detta jag fann en tydlig schism i ämnet, bekräftas eller förkastas de sociala myterna i medias framställning av sexuellt våldsutsatta män? Jag har genom denna studie fortsatt att utmana myterna och belysa ämnets komplexitet från nya infallsvinklar så ämnet lyfts upp till en nivå där det kan utvecklas. Studien må inte enbart gagna kunskapen om mäns utsatthet utan också sexualbrottsligheten som helhet.

BAKGRUND

Denna studie fungerar som en kompletterande uppföljning till uppsatser på kandidat- och magisternivå som utfördes 2012 (Bruhner & Henriksson) respektive 2013 (Bruhner). Jag kommer i denna studie dock inriktad mig på den mediala framställningen av sexuellt våldsutsatta män istället för att nyttja respondenter som i tidigare delar.

Den första delen på kandidatnivå (Bruhner & Henriksson, 2012) utgjordes av en kvalitativ del, där fokusgrupper användes för att belysa normer och attityder kring män som utsatts för sexuellt våld samt hur dessa konstruerades. Det empiriska materialet samlades in via fyra fokusgrupper med totalt 22 deltagare, män och kvinnor i åldrarna 18-28. Resultatet visade på att deltagarna, genom den sociala interaktionen, konstruerade normer i likhet med de sociala myter som tidigare forskning kommit fram till. Deltagarna konstruerade synen på ämnet i enighet med en maskulinitetsnorm, alltså att förväntningarna på hur en man ska vara och uppträda inte blir kompatibelt med offerskapet för sexuellt våld. Man hade definitionssvårigheter kring det sexuella våldet och att män enbart blev utsatta i extremfall, exempelvis vid medvetetslöshet, narkotikapåverkan, grovt våld eller vid vapenhot. Deltagarna var också benägna att anse att männen inte påverkades emotionellt efteråt och att man inte gärna anmälde det efteråt eftersom man riskerade negativt bemötande från familj, vänner, polis och domstol.

Dessa normer, eller attityder, kompletterades utifrån tidigare forskning i den andra delen på magisternivå (Bruhner, 2013) och testades genom en kvantitativ enkätundersökning med 160 svarande studenter. Myterna som testades var; definitioner av det sexuella våldet mot män – präglas av grovt våld, hot och berusning av en manlig, homosexuell förrövare. De efterföljande konsekvenserna och sanktionerna – männen bemöts med negativa sociala sanktioner och med stark misstro, reagerar inte starkt efter händelsen och anmäler inte. Synen på maskulinitet – män ska vara fysiskt och psykiskt starka, heterosexuella och kunna värja sig, därmed kan de heller inte bli våldtagna. Karakteristika om den utsatte i form av ”brist på manlighet” – en utsatt man är svag fysiskt och psykiskt, homosexuell och får oftast skylla sig själv för att ha blivit utsatt. Respondenterna gick emot den tidigare forskningen och förkastade i stort sett alla myter – i synnerlighet offerbeskyllning och synen på maskulinitet, det som visade sig ha mest betydelse för helhetssynen på ämnet. Studien visade att om man har en stereotyp syn på maskulinitet var man mer benägen att bekräfta myterna. Bakgrundsvariablerna som påverkade synen på maskulinitet i stereotypisk riktning var religiositet, ålder samt invandrarbakgrund, det vill säga att äldre respondenter med invandrarbakgrund och som var aktivt troende tenderade att bekräfta myterna i lite större utsträckning än övriga. Studien visade alltså tvetydiga resultat – man förkastade myterna, men den visade också att synen på maskulinitet är avgörande för helhetssynen på ämnet.

Denna tredje studie kommer alltså beröra samma ämne men där det empiriska materialet består av journalistiska artiklar. Det jag har velat åstadkomma i denna studie har varit att se hur artiklarna ställer sig gentemot de sociala myterna som även behandlats i de tidigare studierna. Alltså går myterna att urskönja i artiklarna eller är de skrivna på ett sätt som ifrågasätter de stereotypa normerna som i tidigare forskning visat sig vara allena rådande?

SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

Det primära syftet med denna studie är att undersöka hur män som utsatts för sexuellt våld framställs i skriven media. Jag vill se huruvida media bekräftar eller förkastar de sociala myterna kring ämnet. Vidare så är målet med studien att ytterligare belysa ämnet för att lyfta upp det för diskussionen och fördjupa förståelsen och kunskapen för ämnet.

Ett sekundärt syfte för studien är att inte lägga beslag på uppmärksamheten som riktar sig mot det sexuella våldet mot kvinnor, då det är ett problem av helt annan dignitet och magnitud. Det handlar istället om att vilja bredda fältet genom att inkludera mäns utsatthet för att kunna utveckla förståelsen för det sexuella våldet som ämne.

För att kunna uppfylla detta syfte så utgår studien ifrån följande frågeställningar:

- Hur förhåller sig skriven medias framställning av sexuellt våldsutsatta män till de sociala myterna?
- Varför framställs män som utsatts för sexuellt våld i skriven media som den gör?

AVGRÄNSNINGAR

Denna studie kommer *inte* att behandla barns utsatthet för sexuellt våld, det vill säga att artiklar som uttryckligen handlar om att en minderårig har blivit utsatt kommer inte att tas med. Inte heller bör man dra paralleller mellan slutsatser och resonemang i denna studie till den sortens brottslighet. Vidare har jag också avgränsat studien till att inte behandla sexuellt våld i extrema kontextuella förhållanden. Denna avgränsning innefattar i stort sett enbart krig och naturkatastrofer då dessa förhållanden är synnerligen speciella och svåranalyserade omständigheter. Ytterligare en avgränsning är att studien enbart kommer att behandla svenska tidningsartiklar som varit tillgängliga/spårbara på internet, dags- och kvällspress inkluderat. Denna avgränsning är av tidsmässiga och praktiska skäl, bland annat på grund av tillgång till arkiv. Undersökningsperioden har jag avgränsat till år 2000 och framåt.

DEFINITIONER

Det förligger en anledning till att definiera ett antal begrepp eller termer för att underlätta läsningen och för att bringa klarhet i vad jag egentligen skrivit om. Huvudsyftet med studien är att se hur skriven förhåller sig till de sociala myterna kring mäns utsatthet för sexuellt våld samt varför det framställs på ett visst sätt. Härigenom bör således begreppen (skriven)media, män, sexuellt våld definieras. Myterna beskrivs närmre i avsnittet *De sociala myterna* nedan. Skriven media, eller slarvigt uttryckt enbart ”media”, innefattar i denna studie papperstidningen och nätupplagor av nyheter. Härigenom inkluderas alltså både dags-, och kvällspress. Vilka tidningar som inkluderats, hur många läsare de har

och vilken målgrupp de når är närmare presenterat i avsnittet under rubriken *Media*.

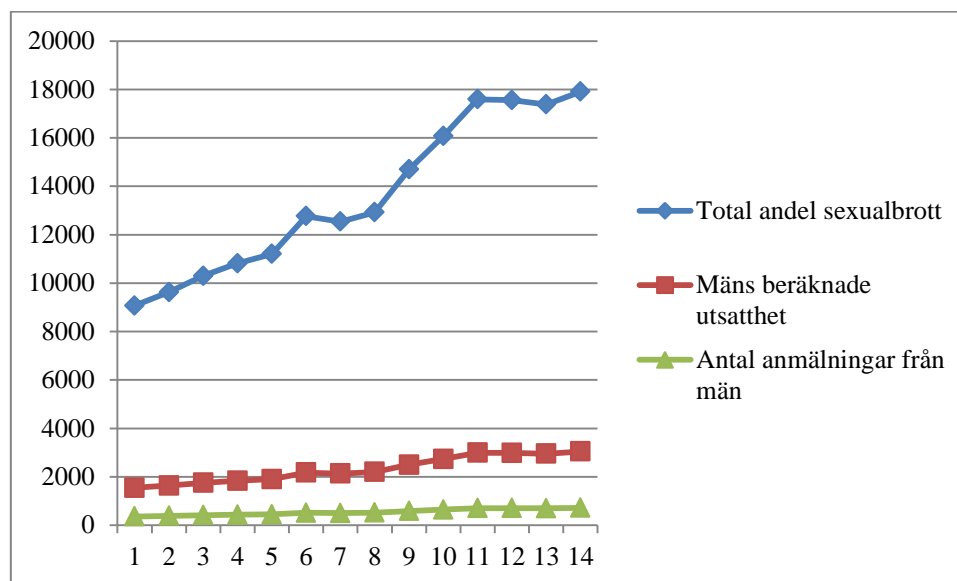
Denna studie behandlar kön som en biologisk dualism där man och kvinna är gemensamt uttömmande (jmf <http://www.rfsl.se/?p=623>), något som visserligen är torftigt och inte helt sanningsenligt. Detta har gjorts för att få ett lite bredare omfång på ämnet och av praktiska skäl, för att lättare kunna resonera kring kön. Manligt (maskulinitet) och kvinnligt (femininitet) nyttjas i studien som den sociala konstruktionen av könet, alltså genuset. Detta kan definieras som de egenskaper som tillskrivs ett kön, det vill säga "förkroppsligade" egenskaper knutet till kön (Messerschmidt, 2004: 15).

Sexuellt våld kan inkludera olika saker och uttrycket kan ibland användas som synonymt med våldtäkt och ibland betydligt mer generellt – Lundrigan och Mueller-Johnson (2013: 770) utgick från en juridisk definition av våldtäkt man väldigt specifikt definierade som "*Rape is defined as penetration by a penis of the vagina, anus or mouth of another person when the victim does not consent to the penetration or could not reasonably be believed to consent*". Begreppet kan också ses som en social konstruktion, alltså att det är en dynamisk process och inte en statisk föreställning (Walby, 1983: 94), vilket denna studie också gjort. Sexuellt våld behandlas alltså i denna studie inte enbart som en juridisk term, utan som något socialt konstruerat, alltså att individer själva definierar vad som är och inte är sexuellt våld. Detta innebär alltså att sexuellt våld kan innefatta allt från sexuellt ofredande (Brb 6:10) till våldtäkt (Brb 6:1) (med undantag från angivna avgränsningar, se rubrik *Avgränsningar*). Med "myter" menas (se rubrik *De sociala myterna*) de sociala föreställningar om ämnet som tillsammans bildar en övergripande norm om hur man ser på ämnet.

PROBLEMFORMULERING OCH KRIMINOLOGISK RELEVANS

Män som utsatts för sexuellt våld är ett ämne som fortsatt får lite uppmärksamhet inom forskning, men även i vardagen. I denna studie har jag därigenom prickat in båda delarna – mäns utsatthet som sexuellt våld är ett forskningsämne där det finns empiriskt material, om än lite. Om den mediala framställningen av dessa män finns det ännu mindre empiriskt material, i stort sätt ingenting. I svensk kontext är det enbart ett ytterst fåtal studier som behandlar sexuellt våldsutsatta män och vad jag funnit, inga alls som behandlar just den mediala framställningen av dessa män. Därigenom blir studien unik i det avseendet att den tangerar hur den vardagliga framställningen av ämnet ser ut, när den väl sker, samtidigt som den bidrar till att bredda och fördjupa kunskapen till ämnet som helhet. Bryman (2011: 12-13) menar att om man lyckas hitta ett mörklagt ämne så är det ett utmärkt grundfundament att utgå ifrån vid samhällsvetenskaplig forskning. För att få ytterligare spets på denna studie är den dessutom specificerad på en dold del inom ett relativt utforskat ämne.

Figur 1. Statistik Sexualbrott 2000-2013

Figur 1 visar sexualbrottslighetens utveckling i Sverige från 2000-2013 där den blåa linjen representerar totala antalet anmälningar, den röda representerar Brå's beräkningar av antalet män som utsatts för sexuellt våld (17%) och den gröna anmälningar med män som offer (4%). Som figuren tydligt visar så är kvinnors utsatthet något ojämförbart med mäns utsatthet men trots det så är problematiken kring mäns utsatthet ändå värt att lägga tid och resurser på eftersom ämnet varit negligierat länge (Davies & Rogers, 2006). Denna brist på forskning har lett till brist på kunskap vilket i sin tur gjort att ämnet grundar sig i sociala myter. Trots att forskning bland annat visat att upp till 90% av de utsatta upplever sexuell förvirring och sexuell dysfunktion, 44% upplever relationsproblem (Mitchell et al, 1999; Davies & Rogers, 2006), och där social isolering, sömnproblem, självmordstankar och posttraumatisk stressyndrom är vanliga konsekvenser (Isley & Gehrenbeck-Shims, 1997; McLean, 2013; Graham 2006) så fann Monk-Turner och Lights (2010) att enbart 5% av alla stödorganisationer för sexuellt våldsutsatta personer erbjöd stöd och hjälp för män. Walker (et al, 2005) fann dessutom att enbart 2% av deltagarna i sin studie (totalt 40) uppgav att de blivit positivt och hjälpsamt bemötta vid anmälningar hos polis och i domstol. Okunskapen i ämnet leder till svåra konsekvenser för utsatta, vilket gör ämnet oerhört relevant för kriminologisk forskning.

Detta är alltså ett ämne som är i behov av forskning och kunskap, men framför allt i behov av att få ut kunskapen i vardagliga diskussioner. Skriven media har en förmåga att nå ut till gemene man och därför är denna studie av betydelse eftersom det är viktigt att en rättvis bild av ämnet förmedlas i media då de har en kritisk roll i huruvida de sociala myterna reproduceras och bibehålls eller ifrågasätts och förkastas. Kunskap om ämnet och hur media förmedlar det kan leda till att myterna stagnerar vilket gör det lättare för brottsoffren (Lundrigan & Mueller-Johnson, 2013).

Det finns dessutom metodologiska eller teoretiska vinster med denna studie. I och med att maskuliniteter är en central del i förståelsen för ämnet och i själva studien så är den feministiskt inspirerad. Noreen Abdullah-Khan (2002) menade att kriminologisk forskning länge bedrivits av män med män som undersökningsobjekt vilket gjort ämnet genusförblindat. När detta upptäcktes

fokuserades feministisk forskning uteslutande mot kvinnor. Däremot har det bedrivits väldigt lite feministisk forskning med män som undersökningsobjekt, vilket gjort att genusforskning kring män och maskuliniteter som disciplin inom kriminologin är relativt klen. Därmed kan denna studie hjälpa till att inspirera och bidra inte bara till dess undersökningsämne utan också till genusforskning som disciplin, alltså även inom kriminologins närbesläktade områden.

MEDIA

Skriven media har en väldigt central roll i denna studie eftersom det är här ur det empiriska materialet hämtas. Därför krävs det också att några saker utronas – vilka tidningar inkluderas och hur många läsare når de? Vem är det som läser tidningarna och internetupplagorna, är det någon målgrupp som missats? Man kan nästan säga att det är härigenom denna studies urval återfinnes, det vill säga, gentemot vilken population kan studiens slutsatser dras?

Figur 2. Mediestatistik i Sverige

	Upplagor per vardag	Unika besökare webbsida per vecka	Räckvidd män vardagar %	Räckvidd kvinnor vardagar %	Räckvidd ålder 15-29 %	Räckvidd ålder 30-44 %	Räckvidd ålder 45-59 %	Räckvidd ålder 60-79 %
Dagens nyheter	285,700	1,577,106	11	11	9	11	12	12
Aftonbladet	271,700	5,916,552	15	13	13	12	15	16
Expressen/GT/Kvällsposten	248,500	2,625,522	13	13	11	11	14	15
Göteborgsposten	215,600	573,087	7	7	5	7	8	9
Svenska Dagbladet	185,600	1,190,880	7	6	5	6	7	8
Sydsvenskan	110,200	442,794	4	4	3	4	4	4
Metro (Stockholm, Göteborg, Malmö)	581,300	-	6	7	8	7	7	5

Källa:

>http://www.sverigeskommunikatorer.se/Global/Media/Nyheter_2012/TU_Svensk_Dagspress_2012.pdf<

Figur 2 beskriver hur fördelningen såg ut 2011, och man kan onekligen säga att dagstidningar har en betydelsefull roll som nyhetsförmedlare i Sverige då skriven media dagligen når ut till 65-92% av den totala populationen. Det är också intressant att se att det föreligger ytterst få skillnader mellan män och kvinnors läsvanor. Vidare kan det tilläggas att äldre individer tenderar att läsa internetbaserade artiklar mindre än yngre individer även om den äldre delen av

populationen i större utsträckning läser dags- och kvällspress. Högutbildade tenderar att läsa en storstadsmorgontidning medan lågutbildade oftare läser en kvällstidning (Herber, 2007: 170). Således kan man dra slutsatsen att "urvalet" är väldigt omfattande, alltså att dags- och kvällspressen når ut till många och olika individer. Utifrån detta kan man dra slutsatsen att tidningarna har relativt breda målgrupper, vilket gör att de producerade artiklarna inte medvetet bör skrivas inriktad mot en precis grupp av individer, utan då gäller det att även skriva lika generellt som sin målgrupp (Altheide, 1997). Detta har varit till denna studiens fördel eftersom skildringen i artikeln då kommer närmre den generella synen på ämnet, alltså den generella normen.

TIDIGARE FORSKNING OCH TEORI

En genomgång av tidigare forskning inom området man intresserat sig för är av stor vikt för genomförandet av en ny studie, detta eftersom man här inte enbart får tillgång till bakgrundsinformation och metodologiska tips, utan möjligheten att kunna urskilja vad det är som saknas i den redan befintliga kunskapen dyker också upp (Bryman, 2011: 98). För att få en gedigen bakgrund till ämnet är forskningsgenomgången essentiell. Sökningarna utfördes i databaserna Summon och Google Scholar med sökorden male, men, rape, sexual, assault, abuse, violence, victimization, media, newspaper, män sexualbrott, sexuellt våld, media. Till detta användes olika booleska operatorer såsom *, för att få olika ändelser AND, OR och + för att inkludera olika nyckelord i samma sökning. NOT användes för att exkludera nyckelord som föll utanför mina avgränsningar (exempelvis female, child, war etc).

I den relativt ringa forskningen som finns kring ämnet män som utsatts för sexuellt våld återfinnes i stort sett ingenting om medial uppmärksamhet samt hur ämnet framställs i skriven media, varken i svensk eller i internationell kontext. Män som utsatts för sexuellt våld är ett av de minst erkända brotten, faktum är att denna brottslighet anses vara det minst diskuterade i det offentliga talet (Lundrigan & Mueller-Johnson, 2013; Meier & Pino, 1999). Sexualbrott är det ämne det forskat näst mest om de senaste 30 åren (efter mord), men ändå är den vetenskapliga forskningen kring mäns utsatthet för sexuellt våld extremt bristfällig, i synnerlighet i en svensk kontext. Även om ämnet erhållit lite mer vetenskaplig uppmärksamhet de senaste åren (Lundrigan & Mueller-Johnson, 2013), beräknade Noreen Abdullah-Khan (2008: 2-3) att forskningen för mäns utsatthet ligger 20 år efter den om kvinnors. Hans Knutagård (2009) utförde en intervjustudie med män som utsatts för sexuellt våld där han menade att bristen på ord, definitioner och diskussionsutrymme gör de utsatta socialt osynliga. Detta gör i sin tur att ämnet i stort blir osynligt, vilket cementerar könsmaktsordningen som framställer våldtäkt och sexuellt våld i dikotomin män som förövare och kvinna som offer (Graham, 2006). Uppfattningen om mannen som ett virilt, stoiskt och våldsutövande sexuellt rovdjur har gjort att maskulinitet inte är kompatibelt med *utsatthet* för sexuellt våld – en man kan alltså inte bli våldtagen. Ramen för hur ett sexualbrottsoffer skall vara är snarare utformat efter attribut som är nära associerat med femininitet. Det ända sättet för män att passa in som sexualbrottsoffer blir således att definiera honom eller händelsen utifrån egenskaper eller attribut som är femininitetskompatibelt, vilket i grund och botten konstruerat de normer, eller myter, som finns kring ämnet.

Enligt det Brottsförebyggande rådet beräknades 17% av det sexuella våldet vara riktat mot män som offer (Brå, 2012: 13) men där statistik över anmälda brott påvisar att enbart 4% av anmälningarna var med män som offer (Brå, 2013: 18). Internationell forskning visar på att utsattheten för sexuellt våld hos män beräknas ligga mellan 5% (Turchik & Edwards, 2011) och 26% (Willis, 2009) av det sammanlagda sexuella våldet. Graham (2006) däremot påstod att det inte ens var lönt att uppskatta siffran eftersom forskningen kring ämnet var så bristfällig. Däremot har forskning visat på att anmälningsbenägenheten hos män är ännu lägre än kvinnors, där Nathan Pino och Robert Meiers (1999) jämförde dessa siffror i sin väl refererade studie ”*Gender differences in rape reporting*”. De kom fram till att kvinnor var 1,5 gånger mer benägna att anmäla till polis, där männen anmälde 42% av fallen (av de totalt 81 inkluderade). Detta kan jämföras med Brås (2013) siffra på 4%, Lunddrigan och Mueller-Johnson (2013) som fann att 11% anmälde till polis samt Walker, Archer, Davies (2005) som fann att 10-15% av offren anmälde till polis.

Något forskningen är rörande överens om är att det behövs mer forskning kring ämnet, där Coxell och King (2010) menar att bristen på empirisk data har gjort att man misslyckats med att upphöja ämnet till diskussion på en samhälls nivå. Denna negligering har bidragit, och bidrar fortfarande, till att den samhälls synen på ämnet bottnar i sociala myter kring ämnet (Ellis, 2002; Peterson et al, 2011) istället för forskningsbaserad kunskap. Dessa sociala myter stöds ej av forskningen (Mitchell et al, 1999) och gör att ämnet förblir en produkt av stereotypa föreställningar om att män inte kan utsättas för sexuellt våld. Myternas konfirmerande har undersökts både kvantitativt och kvalitativt på väldigt olika urval och på väldigt olika sätt men med liknande resultat, där de vanligaste föreställningarna är att; män inte kan bli våldtagna, i synnerhet inte av kvinnor och att detta är något som händer på institutioner samt bland homosexuella. Om det mot förmodan skulle ske, så är det nära förknippat med grovt fysiskt våld, hot, medvetslöshet eller användande av vapen. Det kan alltså endast ske vid extrema omständigheter enligt dessa myter. Män ska vara stora, starka och stoiska, kunna värja sig och vara sexuellt tillgängliga ständigt – blir man utsatt så får man helt enkelt skylla sig själv (Struckman-Johnson & Struckman-Johnson, 1988; 1992; Sleath & Bull, 2010; Chapleau, 2008; Davies & McCartney, 2003; Mitchell et al, 1999).

Dessa myter, alltså synen på ämnet, är starkt knuten till maskulinitet och heterosexualitet (Weiss, 2008; Capers, 2011) vilket innebär att när en man utsätts för sexuellt våld, skapas en diskrepans mellan den sociala könsuppdelningen där man är förrövare och kvinnan är offer och den verkliga händelsen. Därmed tillskrivs ofta sexualbrottsoffret egenskaper som går emot maskulinitet och heterosexualitet, det vill säga egenskaper som anses vara femininiteter eftersom dessa passar in i den sociala konstruktionen av sexualbrott (Davies & Rogers, 2006). Denna diskrepans mellan offrets upplevelser och de sociala förväntningarna på ett sexualbrottsoffer ger upphov till stark skam, bland annat genom förlusten av sin manlighet (Turchik & Edwards, 2011). Normen säger att män får skylla sig själv om de blir våldtagna eftersom de ska kunna skydda sig själva, men skulle det ”mot förmodan” ske, så har händelsen sitt ursprung i extremtillfällen tillsammans med grovt fysiskt våld.

Abdullah-Khan (2002) påpekade just också på vikten av att förstå maskuliniteter för att förstå män som utsatts för sexuellt våld. Feministisk forskning påstår att våldtäkt är en aktion som grundar sig i maktutövning, där man använder sex för att kontrollera, förödmjuka och underordna kvinnor – på samma sätt visar forskning kring maskuliniteter att våldtäkt är ett sätt att underordna marginaliserade maskuliniteter. En annan central diskussion i detta menar Abdullah-Khan är förstärkningen av maskuliniteter, alltså mekanismen där man ökar en manlig dominans över kvinnor och andra marginaliserade genom att visa aggression, styrka och våld, vilket legitimeras av samtliga segment i samhället; skola, familj, institutioner och genom media.

Om utgångspunkten för synen på ämnet är sociala myter och normer om maskulinitet och heterosexualitet så är en relevant fråga att ställa sig – hur och var reproduceras dessa normer, myter eller attityder? O'Hara (2012) skriver att tidningar och annan media fungerar som primärkälla till information för individer och därmed spelar de en viktig roll i hur opinionen, det vill säga synen på ämnen, formar sig. Precis som O'Hara menar Walby (et al, 1983) att nyhetstidningarnas rapportering om sexuellt våld är ett väldigt viktigt medium där den dominerande diskursen etableras. Det är som Herber (2007: 168) menar att hur ett visst ämne framställs och konstrueras i samhället har stor betydelse för individernas egen uppfattning om det givna ämnet. Det är alltså medias förmedlade bild av det sexuella våldet som etablerar det vedertagna och därmed normbildandet. Sacco (1995) menar i sin tur att det är sättet som media samlar in, storterar, kontextualiserar och rapporterar om brott, alltså hela arbetsförloppet, som påverkar sättet som den publika medvetenheten bildar sin uppfattning. Abdullah-Khan (2002) menade att medias roll i kriminologin var den tysta disciplinen och kunde delas in i fyra frågor, kring vilka forskningen skett. Den första är om media skapar copy-cats, alltså att mediabevakning och rapportering har en kausal påverkan på människors uppträdande. Den andra frågan är huruvida riktig brottslighet och fiktiv brottslighet påverkar människor på samma sätt, exempelvis inom elektronisk media. Den tredje frågan, som kommer vara gällande i denna studie, är om nyhetstidningar konstruerar och presenterar vår sociala värld på ett snedvridet sätt där stereotypa föreställningar om grupper eller individer bekräftas, vilket kan få effekten att de stämplas som outsiders och tar bort trovärdigheten som individer. Den fjärde och sista frågan är om media skapar moralisk panik, alltså om deras överrapportering skapar rädsla.

Abdullah-Khan (2002) fann också att artiklar som behandlade män som utsatts för sexuellt våld tenderade att bekräfta de sociala myterna i relativt stor utsträckning. Av de 413 artiklar Abdullah-Khan analyserade, fördelade de sig så att 50% kategoriserades som stereotypa, 23% som neutrala och 27% som icke stereotypa. Detta gör att till exempel en missvisande bild av det sexuella våldet mot män påverkar både institutionella representanter och andra individer till att etablera en stereotyp syn och definition på ämnet. O'Hara (2012) menade att detta skedde antingen genom att journalister medvetet bekräftar de sociala myterna för att spetsa till det redan sensationaliserade ämnet, eller så har journalister internaliserat vår kulturs normativa tro på sexuellt våld och tycker att en rimlig presentation är utförd. Det ställs krav på att tidningar ska sälja vilket påverkar innehållet i den mån att det sexualiseras och sensationaliseras genom att bekräfta det stereotypa *eller* det extrema, vilket i gällande män som utsatts för sexuellt våld ofta är nära besläktat (Walby et al, 1983). Sacco (1995) menar att det får konsekvenser eftersom det är en väldigt specifik grupp av (ofta) oprofessionella

och icke representativa individer som får stort inflytande på vilka problem som lyfts fram som brådskande, vilka problem som finns/inte finns, vad dessa problem betyder och hur de bör lösas. Mitchell (et al, 1999) fann att individer läste om ämnet med misstänksamhet och tvivel men att man faktiskt inte visste om detta var på grund av sättet man skrev om ämnet eller på grund av andra anledningar.

Vidare så menar O'Hara (2012) att för att utveckla synen på sexuellt våld måste även media tillhandahålla en precis bild av det sexuella våldet som inte uppfyller de förutfattade meningarna och därmed bidra till att förkasta de sociala myterna. Den dominerande diskursen i ämnet är en produkt av sexualitet, genus och könsnormer vilket gör det enkelt för tidningar att vara normbekräftande (Walby et al, 1983). För att utveckla synen på sexuellt våld måste man utmana gängse syn på framställningen av det. Män som utsätts för sexuellt våld som ämne och fråga är i stort behov av just ifrågasättande och uppmärksamhet eftersom att ämnet *inte* är ett problem är ämnets *största* problem samtidigt som att uppmärksamheten ämnet får ofta bekräftar de myter som finns. Fortsätter ämnet att vara ett icke-problem och framställas i enighet med de sociala myterna så kommer man heller aldrig att förstå sexualbrottets fulla natur, varken det mot män eller mot kvinnor (Pino & Meier, 1999).

De sociala myterna

Med den tidigare forskningen som underlag har jag valt att utgå ifrån dessa fyra myter när det empiriska materialet analyserats:

Myt 1 – Män som utsätts för sexuellt våld är extremt ovanligt

Ämnet framställs på ett sensationellt sätt. Man betonar ovanligheten och det hela beskrivs på ett spektakulärt sätt. Om möjligt så kan man urskilja en underton av att ämnet inte riktigt tas på allvar.

Myt 2 – Definitioner om det sexuella våldet mot män

Det sexuella våldet följer normen om grovt våld vid utsattheten där förövaren hotat, slagit eller drogat offret. Det sexuella våldet är sannolikt en hämndaktion eller för att förnedra och sker endast vid extremtillfällen. Man benämner det som *våldtäkt* för att understryka det som anal penetrering.

Myt 3 – Det sexuella våldets könstypiska uppdelning

Händelsen framställs som en kontrast mellan maskuliniteter och femininiteter, alltså att offret är fysiskt och psykiskt underlägsen förövaren men borde ändå ha kunnat försvara sig. Gärningsmannen tillskrivs egenskaper som associeras med manlighet och offret med egenskaper som associeras med kvinnlighet. Offret får skylla sig själv trots stor ålderskillnad och/eller medvetlöst tillstånd eller liknande. De inblandades sexuella läggning betonas.

Myt 4 – De efterföljande konsekvenserna

Händelsens konsekvenser förminskas eller nämns inte, varken fysiska eller psykiska konsekvenser nämns. Den utsatte bemöts negativt av omgivningen och anmäler inte.

ETISKA ÖVERVÄGANDE

Det är mitt ansvar som forskare att se till att studien är av god kvalitet och moraliskt acceptabel, inte enbart gentemot de individer som studien berör utan också gentemot forskningsvetenskapen i stort (Codex). Män som utsatts för sexuell våld betraktas som ett känsligt ämne, mycket på grund av dess mörkerlagda karaktär och svåra individuella konsekvenserna. Efter samspråk med kursansvarig och handledare bestämdes det att en etikprövning ej behövde utföras eftersom studiens karaktär inte påverkat någon individ i negativ bemärkelse fysiskt eller psykiskt då avståndet mellan de fysiska personerna och studien är väldigt långt. Med detta sagt betyder det inte att jag bortsett från de etiska aspekterna under arbetets gång, utan detta är en process som ska fortgå och vara med forskaren från början till slut (Knutagård, 2009: 35).

Vid genomförandet av denna studie har jag ställt mig kritisk till ett antal punkter utifrån olika etiska aspekter. Vetenskapsrådet (2007) spaltar upp fyra krav, eller forskningsetiska punkter, som man ska ta hänsyn till; informationskravet innebär att forskningsdeltagarna ska informeras om sina uppgifter, villkor och rättigheter som deltagare i ett forskningsprojekt. Eftersom denna studie inte inkluderar specifika individer som deltagare har jag heller inte kunnat informera om detta. Individerna i artiklarna är anonymiserade enligt konfidentialitetskravet som även innefattar att det inte skall vara möjligt att genom detaljer kunna spåra individen. Detta har jag försäkrat genom att noggrant sett till att de inkluderade artiklarna uppfyller dessa krav. Däremot går det att diskutera mitt förhållningssätt gentemot artiklarnas textförfattare, ansvarig utgivare och publicerade tidning. Samtliga artiklar som inkluderats i studien har varit officiellt publicerade på internet eller i arkiv där papperstidningar scannats in, vilket gjort tillgången möjlig för allmänheten. Därav väjde jag informationskravet mot känsligheten i användandet av artiklarna och fann att min skyldighet var att understryka det faktum att innehållet inte behöver vara representativt för aktörerna. Vidare så är det den ansvariga utgivarens uppgift att kontrollera det som publiceras och huruvida artiklarna är kompatibla med utgivarens etiska hållpunkter. Därav har heller inte samtyckeskravet, alltså rättigheten att avbryta sitt frivilliga deltagande, varit essentiellt vid denna studie. Den insamlade datan får endast användas för forskningsändamål enligt nyttjandekravet. Det empiriska materialet i denna studie är publicerat för allmänhet att ta del av, detta har jag nyttjat för analys i forskningsändamål, därför kan det framhåvas att mina analyser bör generaliseras med viss restriktion och att mina analyser av materialet inte behöver vara textförfattarnas huvudsakliga ståndpunkt.

METOD

För att på bästa sätt besvara studiens frågeställningar och uppfylla dess syfte är metoden och tillvägångssättet essentiellt – det är studiens syfte som ska avgöra vilken metod som bör användas, men det är metoden som avgör huruvida resultatet blir bra, fantastiskt eller katastrofalt (King & Wincup, 2008: 23; 76). Denna studies empiriska material består av tidningsartiklar där framställningen av sexuell våldutsatta män är centralt, vilket gör en kvalitativ forskningsmetodik mest lämplig. Jacobsen (2007) menade att en kvalitativ metod är lämplig när studien är av explorativ art, man vill utveckla nya hypoteser och för att få en mer

djuplodad förståelse av fenomen och deras innebörd. Hade det empiriska materialet visat sig vara mer omfattande än vad det var hade det förelegat anledning att tänka om, men för att kunna gå djupare ner i det begränsade materialet bestämde jag mig ganska tidigt för att fullfölja studien kvalitativt. För mig är denna studie bättre lämpad för en kvalitativ approach även för att detta varit en typ av uppföljningsstudie där kvalitativ metod initialt användes för att bemöta ämnet (Bruhner & Henriksson, 2012), vilket följdes upp kvantitativ (Bruhner, 2013) samt denna studie som återgått till det kvalitativa perspektivet. Hela denna process har varit ett medvetet val eftersom jag ständigt velat komplettera kunskapen om ämnet. Tillsammans utgör processen en metodtriangulering, där det kvalitativa och kvantitativa ständigt blir komplementära till varandra (Bryman, 2011; Jacobsen, 2007: 58-59). Till följd av denna kvalitativa metod minskade visserligen studiens generaliserbarhet och tillförlitlighet, något man bör beakta (mer om det senare). Massmediala produkter utgör en god källa för samhällsvetenskaplig forskning och för att finna och samla in det empiriska materialet valde jag att använda mig av en systematisk litteratursökning (Bryman, 2011) eftersom studiens systematik och replikerbarhet ökar i jämförelse med en mer ostrukturerad insamlingsmetodik. Studien kan tyckas ganska deskriptiv då syftet har varit att undersöka hur skriven media framställer sexuellt våldsutsatta män genom att testa de sociala myterna på materialet, men jag hoppades på att den andra frågeställningen, alltså varför ämnet framställs som det gör skulle leda till en spännande analys och diskussion om ämnet i sin helhet. Varför de sociala myterna framställs som de gör är något som jag strävat efter att förklara, något som underlättats av mina metodval.

Systematisk litteratursökning

En systematisk litteratursökning handlar inte enbart om att upprepa redan existerande kunskap utan att samla in, tolka och kritiskt förhålla sig till informationen och sedermera kunna bygga upp åsikter eller argument (Bryman, 2011). Backman (1998: 67) menar att en forskningsöversikt är lämplig när *"man saknar överblick över ett område"* och när *"det finns motsägande kunskap i fältet"*. Denna studie bygger visserligen inte på en forskningsöversikt, men principen är icke desto mindre den samma, ämnets karaktär stämmer väl överens med Backmans tes. Sexuellt våldsutsatta män är enligt tidigare forskning (Knutagård, 2009) ett ämne som innefattar väldigt mycket motsägande kunskap – i synnerlighet mellan individens syn på ämnet (det vill säga "myterna") och forskningsresultat. Metoden handlar alltså om att ha en konkret formulerad frågeställning och tydliga inklusions- och exklusionskriterier, att alla relevanta artiklar inkluderas samt att de kritiskt värderas och analyseras. Sökningarna ska sedan tydligt presenteras (Forsberg & Wengström, 2008; Bryman, 2011). Denna metod har som fördel att ge en mer tillförlitlig grund eftersom den är så pass konkret och transparent vilket höjer replikerbarheten (Bryman, 2011), den samlar och konkretiserar spridda områden så mer praktiskt lagda forskare enklare kan ta del av ett ämne. Däremot så kan metoden vara svår att hantera eftersom vissa ämnen är väldigt föränderliga och därmed blir resultaten snabbt förlegade. Vidare så menar kritiker att inkluderandet av artiklar tenderar att vara dem författaren uppfattar som intressanta, att en objektiv bedömning inte är möjlig (Bryman, 2011; May, 2001). Här handlar det om att definiera och följa de angivna inklusions- och exklusionskriterierna för att arbeta sig bort ifrån denna kritik, så man inte enbart väljer artiklar som passar forskarens eget tycke. Denna kritik handlar nästan också om kunskapsfilosofiska inriktningar, alltså huruvida en objektiv bedömning någonsin kan göras. Kritiken mot metoden handlar också om

att det snarare handlar mer om tekniska aspekter av hur det hela ska gå till än om de analytiska tolkningarna som genereras (Bryman, 2011). Denna studie grundar sig i systematisk litteratursökning som *metod* där analysmodellen närmare preciseras i avsnittet *Resultat- och Analysmodell*.

Den systematiska litteratursökningen är enligt Machi och McAvoy (2009) en process i tre steg; scanna litteraturen, skumma potentiella artiklar som verkar kompatibla med det man letar efter samt kartläggning, där man väljer ut artiklarna till studien samtidigt som man organiserar dessa för att underlätta den senare analysen. Det handlar alltså om att ha en tydlig sökstrategi vid utförandet av sökningarna samtidigt som man är noga med att protokollföra det man utför (Bryman, 2011). Denna övergripande strategi har i denna uppsats kompletterats med Monica Landéns (2013) mer operativa uppdelning;

- (Ange problemformulering/frågeställning)
- Specificera kriterier för inklusion/exklusion
- Gör en plan för litteratursökningen
- Formulera sökord och betänk booleska operatorer
- Genomför sökningarna

Om man börjar på steg två, då frågeställningen preciseras närmre i tidigare avsnitt, så behandlar inklusions- och exklusionskriterier vilka krav man ställer på de artiklar man överväger att ta med. Det tredje steget innefattar en planering, häri bör det framgå i vilka databaser sökningarna sker och hur länge sökningarna ska pågå. Det fjärde steget innebär att man formulerar relevanta sökord, olika ord som bör utgå ifrån studiens syfte och frågeställning. Olika synonymer bör övervägas och samtidigt som man formulerar sina sökord är det viktigt att se över möjligheten till att använda olika booleska operatorer, exempelvis AND, OR, NOT, *, samt ” ”. Booleska operatorer används för att begränsa eller utöka sökningarna där man lägger till (AND), garderar (OR), tar bort (NOT) sökord. För att inkludera olika ändelser på ord används * och för att inkludera en hel mening i en sökning används citationstecken ”N.N”. Sista steget är att utföra sökningarna, där Machi och McAvoy (2009) process gör sig gällande. Alltså att man scannar litteraturen, det vill säga förhandsgranskar där man läser rubrik och/eller inledning, väljer ut och kategoriserar dem för att sedan läsa igenom artiklarna och kartlägger dem (Machi & McAvoy, 2009). För att avgränsa sökandet måste man ställa vissa inklusions- och exklusionskriterier vilket aldrig är enkelt men ack så viktigt (Wallander, 2009).

Inklusionskriterier

Inklusionskriterierna för denna studies sökningar var:

- Journalistiska artiklar. Det kan te sig problematiskt att hänvisa till press eller media utan att specificera vilken tidning som avses, även konventionella uppdelningar mellan dags-, kvälls- och sensationspress bör utifrån detta göras med försiktighet (Bryman, 2011: 499). Jag har valt att inkludera de sju mest lästa tidningarna i Sverige (se avsnitt *Media*).
- Artiklar som är spårbara på internet. På grund av tidsmässiga skäl hade det varit svårt att även leta efter papperskopior.
- Artiklar som publicerades mellan år 2000-2014.
- Artiklar som varit gratis. Vissa tidningar har betaltjänster på webbsidorna.

Exklusionskriterier

Exklusionskriterierna för denna studies sökningar var:

- Vetenskapliga artiklar, då denna studie behandlar hur "allmän" media framställer sexuellt våldsutsatta män.
- Ledare eller andra artiklar som ej rapporterar om en specifik händelse.
- Artiklar som behandlar barns utsatthet.
- Artiklar som behandlar mäns utsatthet för sexuellt våld i krig.

Databaser

En litteratursökning görs oftast i databaser, alltså en samling lagrad information som syftar till att organisera informationen på ett lättillgängligt sätt. Eftersom denna studie behandlar journalistiska artiklar så var det problematiskt att hitta databaser med speciell inriktning på mediala artiklar. Istället utfördes sökningarna i arkiv. Mediarkivet Retriever är nordens största digitala nyhetsarkiv som inkluderar alla Sveriges största tidningar (><http://www.retriever-info.com/sv/category/business-information/><). Dessutom har Google och de sju största tidningarnas egen sökfunktion på hemsidan fungerat som databaser (se avsnitt *Media*).

Hitta rätt sökord – primärsökning i Retriever

Innan primärsökningen utfördes i Retriever formulerades nyckelorden, alltså de ord som används till sökningarna. Dessa nyckelord ska vara utvunna ur studiens syfte och frågeställning och eftersom den tidigare forskningen kring detta ämne i stort sett inte finns var jag tvungen att formulera dessa ord och överväga synonymer mer efter eget bevåg än vad jag egentligen hade velat. Nyckelorden blev därför: *Man, Män, Våldtagen, Våldtagna, Sexuellt våld*.

Vid "dubletter", alltså när olika tidningar rapporterat om samma händelse så valdes först de med tidigast utgivningsdatum och sedan den med flest antal ord i artikeln. Detta för att gå en så utförlig bild som möjligt. Sökningarna utfördes mellan 140210 – 140214 och utfallet i primärsökningen i Retriever presenteras i figur 3. De fyra första sökningarna var alldeles för ospecificerade och resulterade i alldeles för spridda artiklar rent rubrikmässigt och innehållsmässigt och därför gick de första 10 sidorna igenom innan jag gick vidare med lite mer preciserade sökningar. Steget efter blev därför att använda "rubrikmässiga" sökningar, alltså sökmeningar. Den effektivaste sökningen visade sig vara "*Man våldtagen*" som en meningssökning vilket resulterade i 712 träffar, varav 46 artiklar var intressanta (dubletter borträknade) varav 34 valdes ut. Ytterligare 2 artiklar valdes ut vid sökningen "*Män våldtagna*" och 3 artiklar vid sökningen "*Våldtagna män*". Efter denna primärsökning valde jag att gå vidare med sökningarna "*Man våldtagen*" och "*Våldtagna män*" till sekundärsökningarna i de andra databaserna/sökmotorerna.

Figur 3. Sökschema

Sökord	Databas/Sökmotor	Antal träffar	Nya relevanta träffar	Utvalda artiklar
Primärsökning				
Man AND våldtagen	Retriever	35,664	-	_*
Män AND våldtagna	Retriever	7,285	-	_*
Man AND sexuellt våld	Retriever	21,296	-	_*
Män AND sexuellt våld	Retriever	10,324	-	_*
”Man våldtagen”	Retriever	712	46	34
”Män våldtagna”	Retriever	12	4	2
”Våldtagen man”	Retriever	78	5	-
”Våldtagna män”	Retriever	136	7	3
”Man utsatt för sexuellt våld”	Retriever	1	1	-
”Män utsatta för sexuellt våld”	Retriever	-	-	-
”Man våldtagen” OR ”Man utsatt för sexuellt våld”	Retriever	713	-	-
”Män våldtagna” OR ”Män utsatta för sexuellt våld”	Retriever	12	-	-
Sekundär sökning				
”Man våldtagen”	Google.se	5480	0	0*
”Våldtagen man”	Google.se	24300	5	0*
”Man våldtagen”	Dn.se	13	2	2
”Våldtagen man”	Dn.se	6	0	0
”Man våldtagen”	Aftonbladet.se	14	7	6
”Våldtagen man”	Aftonbladet.se	2	0	0
”Man våldtagen”	Expressen.se	13	3	3
”Våldtagen man”	Expressen.se	9	0	0
”Man våldtagen”	Kvallsposten.se	**	**	**
”Våldtagen man”	Kvallsposten.se	**	**	**
”Man våldtagen”	Gp.se	520	6	3
”Våldtagen man”	Gp.se	520	0	0
”Man våldtagen”	SvD.se	15	7	5
”Våldtagen man”	SvD.se	8	0	0
”Man våldtagen”	Sydsvanskan.se	6	0	0
”Våldtagen man”	Sydsvanskan.se	3	0	0
Totalt			91	56
*Endast första 10 sidorna				
**Samma sökresultat som Expressen.se				

Sekundärsökning

En databas täcker sällan allt (Backman, 1998) och för att utöka sökparametrarnas möjlighet att hitta relevant material valde jag att utföra sekundärsökningar i Google och på de olika tidningarnas hemsidor. Sökresultaten skiftade och ofta dök samma artiklar upp samtidigt som vissa hemsidor hade undermåliga sökfunktioner. Det som är värt att nämna är att Expressen och Kvällsposten har samma hemsida, vilket gjorde sökresultaten identiska. Efter denna sekundärsökning bearbetades och sammanfattades sökresultaten för att kontrollera kvalitén på artiklarna och för att sortera ut eventuella dubletter. 56 artiklar togs med efter sökningarna, dessa reducerades ner till 40 efter att ha tagit bort dubletter och valt enligt de principer som beskrevs tidigare (alltså efter datum och antal ord i artikeln). Artiklarnas fördelning mellan tidningarna presenteras i figur 4.

Figur 4. Fördelning av inkluderade artiklar

Tidning	Antal utvalda artiklar
Aftonbladet	12
Expressen/GT/KvP	16
Dagens Nyheter	4
Göteborgsposten	4
Svenska Dagbladet	4
Sydsvenskan	0
Totalt	40

RESULTAT- OCH ANALYSMODELL

Innan resultatet presenteras är det nödvändigt att beskriva hur jag förhållit mig till det empiriska materialet, samt hur jag gått till väga för att urskönja det viktiga i datan för att ens få fram ett resultat. Studiens resultat- och analysdel har sprungit ur diskursanalysens metodik, återigen för att få ett lite mer vetenskapligt tillvägagångssätt som kan ha påverkat studiens reliabilitet positivt. Diskursanalys som tillämpas här innebär att en analys av beskrivna mönster, det vill säga språkliga uttryck som tillsammans utgör diskurser. Diskurser innebär uttryck som betecknar hur uppsättningar av språkliga kategorier förhåller sig till ett objekt, eller till ett ämne, och hur detta beskrivs och därigenom också påverkar hur man förstår och uppfattar det (Bryman, 2011; Jørgensen & Phillips, 2000). Diskursen, i detta fall artiklarnas sammansatta sätt att framställa sexuellt våldsutsatta män, skapar en version av objektet som utgör synen och uppfattningen på ämnet och det har varit denna/dessa jag velat undersöka i denna studie. Bryman (2011: 474) menar att diskursen på så sätt blir mycket mer än enbart språket som sådant, den är konstitutiv för den sociala verklighet man intresserat sig för. I denna studie betyder diskurs *inte* någon interaktion, det vill säga relationen mellan sändare och mottagare eftersom detta arbete hade krävt andra resurser (då även mottagarna hade behövt undersökas). Istället blir avsändaren i någon mening en spegelbild av mottagarnas diskurs eftersom tidningarna vill sälja vilket innebär att man anpassar sig efter den största målgruppen, något som tidigare forskning också kommit fram till.

Mitt förhållningssätt har varit närbesläktat med den kritiska diskursanalysen, som betonar den roll språket har som maktresurs kopplat till ideologi och sociokulturell förändring (Bryman, 2011: 483-484). Denna inriktning bygger mycket på Foucaults teorier om hur diskursen konstrueras av makthållande, något som sedan reproduceras och reformeras och förstärker diskursen utåt i samhället. Kritiska diskursanalytiker försöker således att ta reda på hur diskurser konstrueras, av vem samt hur de vidmakthålls i förhållande till vissa företeelser (Bryman, 2011). Det kritiska i denna analysmetod är inte bara att undersöka maktförhållanden utan också för att bidra till en social förändring i riktning mot mer jämlika förhållanden i kommunikationsprocesser och i samhället som helhet (Jørgensen & Phillips, 2000). Gällande sexuellt våldsutsatta män så är de som grupp helt utan makt att hävda sig eftersom de inte verkar få plats i diskursen (Bruhner, 2013) och för att nå ett mer jämlikt synsätt på ämnet krävs det att man ifrågasätter dessa maktförhållanden som bestämmer att maskulinitet *inte* är kompatibelt med utsatthet för sexuellt våld. Därav har jag också valt att förhålla mig till den kritiska diskursanalysen när materialet bearbetats. Med makt här menas inte nödvändigtvis skribenten eller tidningen i sig utan kan också vara en vedertagen norm som ligger bakom texten. Diskursen i text är intressant för att det språkliga mönstret sätter gränser för individers sätt att tänka och därmed också handla – samtidigt som texten når ut till så oerhört många individer i Sverige (Bergström & Boréus, 2000). Detta innebär alltså att diskursen konstituerar värdet i texten som påverkar individen som förstärker den diskurs som sedan konstituerar värdet i en ny text (Jørgensen & Phillips, 2000).

Vid diskursanalys är det viktigt att ha tydliga avgränsningar, alltså vad det är man vill undersöka, för att inte låta diskursbegreppet bli allt för diffust. Detta avgörs utifrån syfte och frågeställning. Vidare är det essentiellt att läsa materialet flertalet gånger och väldigt noga, för att hitta språkbetydelser och ordval, eller annat man som forskare intresserat sig för (Bergström & Boréus, 2000). Denna studie lutar sig mycket mot tidigare forskning och de sociala myter som definierats i texten. Denna myttestande del har handlat om att urskilja fragment i artiklarna som visar på hur den ställer sig till stereotypa syner på sexuellt våldsutsatta män – bekräftas eller förkastas myterna, reproduceras eller ifrågasätts de? Detta gjordes med fördel utifrån Faircloughs tankar om text, alltså hur textens egenskaper kan kartläggas och påvisa hur diskursen förverkligas (Jørgensen & Phillips, 2000). Verktögen jag har haft i bakhuvudet vid analysen har varit transitivitet, alltså hur man ser på hur händelser och personer förbinds eller inte förbinds med subjekt och objekt, använder man en passiv eller aktiv form? Nominalisering innebär att det hela tonas ned och ett substantiv kan ersätta en hel process samt modalitet, som innebär till vilken grad författarens instämmande ligger på (Jørgensen & Phillips, 2000).

Diskursanalys har både som metod och som teori fått motta en del kritik. Först och främst handlar det om att diskursanalytiker kan komma riskabelt nära spekulationer som inte är direkt synbara i de sekvenser som analyserats (Bryman, 2011). Härigenom bör man därför ständigt ställa sina argument och/eller resultat mot tidigare forskning och etablerad teori för att underbygga teserna på ett trovärdigt sätt så man kommer bort ifrån spekulationsfaran. Detta är något jag haft med mig under hela processen. Vidare så har man också kritiserat diskursanalysen för att det inte finns några riktlinjer på vilka teorier eller ansatser som är att föredra vid användningen av metoden (Jørgensen & Phillips, 2000), något som i mina ögon kan te sig som en icke-kritik – man kan lika gärna se det som en

pragmatisk metod? Däremot så tar diskursanalysen ofta väldigt lite hänsyn till förståelsen av gruppbildningsprocesser, människors kontroll över sitt språkbruk/förståelse och normbildning i stort (Jørgensen & Phillips, 2000). Metoden tar enkelt ett ämne lite ur sin kontext, något som är viktigt att förhålla sig till vid analys och diskussion.

VALIDITET OCH RELIABILITET

Validitet

Vid bedömning av forskning talar man om validitet och reliabilitet. När man ska bedöma en studies validitet så bör man ta hänsyn till tre delar; mätningvaliditet, intern validitet och extern validitet. Mätningvaliditeten handlar om huruvida studien mäter det den avser att mäta, något som inte anses lika kritiskt inom kvalitativ forskning som i kvantitativ (Bryman, 2011: 50). Mätningvaliditeten hänger ihop med den interna validiteten som innebär om en slutsats rymmer hållbara kausala förhållanden mellan variablerna. De samband som forskaren påstått sig ha hittat måste motbevisa eller diskutera de eventuella hoten mot dessa (Bryman, 2011: 50). Den externa validiteten handlar till stor del om en studies urval, alltså i fall resultatet går att generalisera utöver den specifika undersökningskontexten (Bryman, 2011: 50). Denna studies interna validitet och mätningvaliditet är möjliga att ifrågasätta då diskursanalys som metod karaktäriseras av tolkning och analys, något som sällan eller aldrig blir objektivt (Bergström & Boréus, 2000: 259-260). För att göra studien mer valid har jag därför försökt att noggrant presenterat diskursanalysen som metod, vad det centrala i resultatet var samt hur jag fann det. Trots detta så kan det fortfarande föreligga en skillnad mellan min tolkning av en artikel och den tolkning en annan forskare skulle göra, vilket innebär att metoden i sig gör det svårt att påstå sig ha hittat kausala förhållanden. Den externa validiteten däremot bör anses vara relativt stark då den systematiska litteratursökningen försvårar bias i urvalet. Inklusions- och exklusionskriterier leder visserligen till begränsningar i materialet men har gagnat studien på annat sätt genom att ha gjort den genomförbar. Man bör därför generalisera begränsat emot en större kontext.

Reliabilitet

Reliabilitetens grundprincip handlar om att bedöma en studies tillförlitlighet, alltså om man vid en upprepning av studien erhåller liknande resultat eller om den påverkats av slumpmässiga förhållanden (Bryman, 2011: 49). Resultatet i denna studie visade sig vara liknande tidigare utförda studier (Abdullah-Khan, 2002; Turchik & Edwards, 2011) vilket talar till studiens fördel. Reliabilitet utgår ifrån en studies stabilitet, interna reliabilitet och interbedömarreliabilitet. Stabilitet (kallas ibland extern reliabilitet) hänvisar till måttens styrka, alltså om man återfår samma resultat vid en upprepning av studien vid ett senare tillfälle. Om ett mått är stabilt eller inte betraktas som en bedömningsfråga eftersom man vid ett senare tillfälle kan erhålla avvikande resultat exempelvis för att det man mätt faktiskt har förändrats (Bryman, 2011: 352). Interbedömarreliabilitet innefattar de olika deltagande forskarnas insatser och om man utfått från samma definitioner eller bedömt en central punkt olika. Den interna reliabiliteten motsvarar överensstämmelsen eller följdriktigheten i det man mätt, något som är sammanhängande med den interna validiteten (Bryman, 2011: 353). Reliabiliteten i denna studie blir lägre i och med diskursanalysens beskaffenhet som metod, de

tolkningar eller analyser som utförts vid denna tidpunkt kan falla ut på ett annat sätt vid ett annat tillfälle av en annan forskare. Stabiliteten och den interna reliabiliteten bör därmed anses som lite svagare, något jag försökt kompensera genom att tydligt presentera såväl metod som resultat.

RESULTAT

Studiens frågeställningar är i stora drag deskriptiva, även om det finns gott om utrymme för analys och diskussion. Dispositionen ser ut som sådan, att den första frågeställningen som behandlar hur skriven media framställer sexuellt våldsutsatta män i förhållande till de sociala myterna, presenteras först eftersom denna myttestande del är deskriptiv och en logisk utgångspunkt att sedan gå vidare med. Citaten som presenteras i resultatet är exempel på det som tagits upp för att göra läsningen mer konkret och har försökts att inte tas ur sin kontext. Således hänvisas det inte till samtliga artiklar som innehöll samma typ av citat. Numren hänvisar till artiklarna som finns listade i källförteckningen. Den andra frågeställningen, alltså varför män som utsatts för sexuellt våld framställs på ett visst sätt i skriven media, blir således nästa steg, då den är något mer analyserande och generaliserande.

Myt 1 – Män som utsätts för sexuellt våld är extremt ovanligt

Ämnet framställs på ett sensationellt sätt. Man betonar ovanligheten och det hela beskrivs på ett spektakulärt sätt. Om möjligt så kan man urskilja en underton av att ämnet inte riktigt tas på allvar.

Utfall: Bekräftar: 30. Neutral: 4. Förkastar: 6.
--

Den första myten handlar om att mäns utsatthet för sexuellt våld är extremt ovanligt och framställs därmed som sensationellt och med skepticism. Man tar inte riktigt händelsen på allvar och man tonar ned händelsen och dess förlopp. Utfallet blev som redovisats ovan, med en klar majoritet av artiklarna som bekräftade den sociala myten. Det var enbart ett fåtal artiklar som framställde ämnet som sensationellt i den bemärkelsen att man beskrev händelsen detaljrikt nästan till absurdum. Istället innehöll de artiklar som betraktats som bekräftande tre fragment; att det hela framställdes med skepticism och en underton av att detta *egentligen* inte kan hända, att den utsatte till stor del fick skylla sig själv samt att en tydlig betoning ligger på händelsens sällsynthet. Denna myt bekräftades i studien.

Skepticismen i artiklarna urskiljdes ofta genom att analysera nominaliseringen i artiklarna där våldtäkten framställdes som ett påstående som inte nödvändigtvis är sant, alltså att *"våldtäkten ska ha skett..."* (nr.1) eller att *"en man utsattes sannolikt för våldtäkt"* (nr. 12) samtidigt som man betonar att det skedde på en central plats där det rimligtvis borde ha varit vittnet. Artiklarna framställs också med betoning på att det finns lite information om händelsen där det finns *"mycket som inte är klarlagt ännu"* (nr.36), *"en hel del uppgifter som vi saknar"* (nr.3) eller där *"ingen är gripen men vi har vissa uppgifter..."* (nr.22). Det förekom även att man i artiklar använde nominaliserande ordval där man växelvis benämnde händelsen som en våldtäkt och som ett förgräpande (nr.18), någon form

av sexuellt våld (nr.19), idkade oralsex (nr.33) eller samlag (nr.35) och på så sätt tonades händelsen ned.

Att offret till stor del fick skylla sig själv bidrar också till den skeptiska undertonen. Detta lyser igenom vid formuleringar som *"erbjöds att sova över...tackade ja"* och *"väcktes av...påbörjat samlag"* (nr.5) eller *"båda männen fått kontakt...sen träffats av någon anledning"* (nr.32), *"mannen bestämde sig för att följa med"* (nr.33), *"han bestämde sig för att stanna över natten"* (nr.35). Härigenom betonas offrets egen vilja till händelsen och att mannen gjort ett aktivt val som i sin tur lett till det sexuella våldet. Man framställde händelseförloppet som att personen i fråga till stor del själv ligger till grund för att våldtäkten kunde fullbordas.

Även ämnets ovanlighet uttrycktes explicit i många artiklar, vilket också föranleder den skeptiska klangen i artiklarna. Företeelsen beskrivs som *"Mycket sällsynt brott"* där en *"polis med 30 år i branschen aldrig sett ett liknande fall"* (nr.14) och en åklagare som sa att *"jag aldrig tidigare utrett något liknande"* där *"brottet ses som mycket ovanligt"* (nr.28). Även *"det händer inte allt för ofta"* (nr.30) och *"det förekommer att pojkar våldtas av andra pojkar, men att pojkar våldtas av flickor är mycket ovanligt"* är konkreta exempel på hur man uttryckligen påpekar att mäns utsatthet för sexuellt våld är extremt ovanligt och därmed bidrar också detta till artiklarnas skeptiska underton.

Nominaliseringen sätter alltså undertonen i artiklarna där händelsen ifrågasätts och på så sätt framställs artikeln som sensationell eller överraskande eftersom den rapporterar om att det faktiskt hänt ändå.

Myt 2 – Definitioner om det sexuella våldet mot män

Det sexuella våldet följer normen om grovt våld vid utsattheten där förövaren hotat, slagit eller drogat offret. Det sexuella våldet är sannolikt en hämndaktion eller för att förnedra och sker endast vid extremtillfällen. Man benämner det som våldtäkt för att understryka det som anal penetrering.

Utfall: Bekräftar: 20. Neural: 14. Förkastar: 6.
--

Den andra myten handlar om definitionen av det sexuella våldet, alltså att våldet präglas av grovt fysiskt våld, ofta med vapen. Händelsen sker vid extremtillfällen såsom medvetlöshet där syftet har varit att förnedra eller att hämnas. Resultatet efter genomgången och bearbetningen av artiklarna föll ut som ovan, där hälften bekräftade myten om det sexuella våldet men där väldigt många artiklar också bör betraktas som neutrala i sin framställning. Denna myt bekräftades alltså till stor i denna studie.

Bland de bekräftande artiklarna handlade det ofta om att man uttryckligen underströk grovheten i det fysiska våldet där man benämner händelsen som den *"mycket brutala våldtäkten"* (nr.8; nr.38), eller att *"mannen överfölls och våldtogs...fasthölls av den ena och våldtagen av den andre"* (nr.12), eller *"mannen misshandlades och våldtogs"* (nr.20), *"mannen hoppade på...fullbordade våldtäkten"* (nr.25). Andra tydliga exempel på detta var att mannen *"misshandlades och under dödshot tvingades till olika former av sex"* (nr.28), *"genom misshandel och hot"* (nr.30) och *"någon slog glasflaskor i huvudet på mig"* (nr.37). Händelseförloppen i de mytbekräftande artiklarna

beskrivs som våldsamt genom att poängtera det fysiska våldet mot offret där även knivhot förekom (nr.5; nr.6; nr.11; nr.26).

En annan del av myten som artiklarna till viss del bekräftade var att de utsatta vid händelsen var försatta i försvarslösa tillstånd, där mannen "drogats på nattklubb" (nr.14), "drogad och våldtagen" (nr.27) eller där mannen låg och sov (nr.33; nr.35; nr.18). Ett annat exempel på extremtillfällen som ses som kompatibelt med myten är att det förekom två eller flera gärningsmän vid brottstillfället, något som gör mannen chanslös (nr.4; nr.12; nr.16; nr.24; nr.37; nr.36; nr.40). Detta hänger även ihop med hur det sexuella våldet framställs som presenterats i den första myten.

Att syftet med det sexuella våldet skulle ha varit för att förnedra eller som hämnd är likaså en del av den sociala myten, som egentligen bara uttrycktes i två artiklar där den utsatte utgavs ha "förnedrats och misshandlats" (nr.28) och där gärningsmännen "förnedrade honom" där "kanske var ute efter hämnd" (nr.40). Av de bekräftande artiklarna var det vanligaste fragmentet att man betona det fysiska våldet och beskrev händelseförloppet och dess utfall som våldsamt. Skillnaden mellan de bekräftande artiklarna och de som bedömts neutrala var egentligen enbart att de neutrala helt enkelt negligerat att beskriva våldet och man utelämnade dess roll. Det rapporterades om att händelsen ägt rum, inte hur det gått till. Man utelämnade beskrivning av händelseförlopp, konsekvenser eller liknande och skildrade händelsen exempelvis genom att rapportera var och när det hänt samt en kort kommentar av polis om till exempel konstellationen offer-gärningsman. De artiklar som förkastade myterna hade i motsats till de andra beskrivit våldet på ett sätt som gick emot den stereotypa synen på det sexuella våldet, alltså att det inte nödvändigtvis behöver rör sig om allvarligt fysiskt våld utan att tillvägagångssätten kan se olika ut, detta utan att frångå det faktum att en våldtäkt ägt rum.

Myt 3 – Det sexuella våldets könstypiska uppdelning

Händelsen framställs som en kontrast mellan maskuliniteter och femininiteter, alltså att offret är fysiskt och psykiskt underlägsen förövaren men borde ändå ha kunnat försvara sig. Gärningsmannen tillskrivs egenskaper som associeras med manlighet och offret med egenskaper som associeras med kvinnlighet. Offret får skylla sig själv trots stor åldersskillnad och/eller medvetlöst tillstånd eller liknande. De inblandades sexuella läggning betonas.

Utfall: Bekräftar: 20. Neutral: 2. Förkastar: 18.

Den tredje myten behandlar den stereotypiska uppdelningen mellan män (maskuliniteter) som gärningsmän och kvinnor (femininiteter) som offer. Detta innebär att man målar upp en kontrast mellan offer och gärningsman där den förstnämnde framförallt är fysiskt och psykiskt underlägsen gärningsmannen. Detta innefattar att gärningsmannen tillskrivs egenskaper som associeras med manlighet och offret med egenskaper som associeras med kvinnlighet. Man ser alltså till förhållandet mellan offer och gärningsman där resultatet blev väldigt lika fördelat. Just denna myt kan man alltså inte i denna studie ses som varken bekräftad eller förkastad.

Det som var typiskt för de artiklar som bekräftade myterna var nominaliseringen i ordval, alltså att man benämnde offret som "en ung man" (nr.8), "offret, en ung

man” (nr.10) eller som ”17-årig pojke...” (nr.36; nr.39), istället för att skriva åldern i enbart siffror. Genom att tydligt presentera en åldersskillnad understryker man maktförhållandet, eller styrkeförhållandet mellan offer och gärningsman där det bildas en tydlig kontrast. Den fysiska överläsenheten hos gärningsmannen hänger tydligt ihop men den andra myten, men om man ser till hur det framställs i artiklarna så var det enbart i undantagsfall det uttrycktes direkt, till exempel ”*det kan hända killar också...jag trodde det bara hände tjejer*” (nr.37) eller ”*vem tar man...mig eller den välpumpade killen?*” (nr.40). Däremot framställdes gärningsmannen ofta som ”ond” i den mening att hen var *okänd*, angrep genom våld en svagare motpart samt sysslade med anklagningsbara angelägenheter, exempelvis att gärningsmannen ”*utlovade skjuts eller svarttaxikörning*” (nr.7), att en man blivit ”*våldtagen av svarttaxichaufför*” (nr.19; nr.27; nr.31) eller att ”*det är inte sällan som de här killarna är kända sedan tidigare*” (nr.25), att polisen jagar ”*en serievåldtäktsman*” (nr.26) eller att man ”*undersöker andra fall för att se om samma person slagit till tidigare*” (nr.8). De bekräftande artiklarna framställde alltså relationen enligt ett ojämnt styrkeförhållande på ett implicit sätt, det vill säga att det egentligen var nominaliseringen och modaliteten i texten som påverkade framställningen.

Till skillnad från de mytbekräftande artiklarna så beskrev de förkastande artiklarna förhållandet mellan offer och gärningsman på ett sådant sätt att man inte betonade något ojämnt styrkeförhållande eller som en kontrast mellan maskulinitet och femininitet. Istället beskrev man de inblandades ålder med siffror, man nämnde inte något om sexuell läggning (enbart en artikel) och ofta tillskrev man offret till och med maskulina egenskaper exempelvis när offret ”*lyckades värja sig...fly ut ur lägenheten*” (nr.9), ”*lyckades slita sig loss*” (nr.23) eller ”*gjorde våldsamt motstånd*” (nr.25). Detta fysiska motstånd är helt enkelt rättfärdigat våld vilket ses som nära kompatibelt med manlighet. De förkastande artiklarna beskrev både offer och gärningsman såväl som deras relation med knapphändig information, vilket lede till att man heller inte kunde måla upp någon kontrast mellan de båda.

Myt 4 – De efterföljande konsekvenserna

Händelsens konsekvenser förminskas eller nämns inte, varken fysiska eller psykiska konsekvenser nämns. Den utsatte bemöts negativt av omgivningen och anmäler inte.

Utfall: Bekräftar: 19. Neutrala: 4. Förkastar: 17.
--

Den fjärde myten handlar om att konsekvenserna för den utsatte förminskas eftersom män förväntas vara stoiska och hårda ut. Alltså vilka konsekvenser som benämns eller inte i artiklarna. Huruvida offret anmält till polisen är en stor del av myten som inte gått att ta hänsyn till i denna studie eftersom journalisten allt som oftast fått informationen om händelsen av en polis och därmed föreligger en anmälan. Hur omgivningen reagerade blev också svårt att analysera även om det framkom bland annat hur poliser ställde sig till händelsen. Myten bör trots den jämna fördelningen ses som bekräftad, mestadels på grund av *hur* de förkastande artiklarna presenterade sjukhusvistelsen.

Det som karakteriserade de bekräftande artiklarna var att varken fysiska eller psykiska konsekvenser för den utsatte nämndes utan utelämnades helt. I de flesta fall var som tidigare nämnts polis och andra väldigt förtegn och relativt

pessimistiska gällande förundersökningens fortgång, exempelvis att man ”*vädjar om hjälp*” (nr.3), ”*ännu inte hörts av polisen*” (nr.13) eller att det ”*kan finnas vissa möjligheter att hitta mannen*” (nr.20). Nominaliseringen i formuleringarna gör att omgivningen kan uppfattas som negativt inställd till den utsatte. Det fanns även artiklar där en tredje part fick uttala sig negativt om händelsen, till exempel en arbetskollega till gärningsmannen som sa att ”*Det låter helt befängt. Jag kan inte alls tro på det här*” (nr.10), eller en statistiker som menade att ”*Jag har bara hört talas om ett par fall*” (nr.14). Även offren själva uttalade sig i något fall om bemötandet där ”*Jag anmälde aldrig. Jag vill inte att mina föräldrar...skulle få veta...*” (nr.37) eller ”*...trodde att polisen skulle skratta*” (nr.40). Myten bekräftades alltså både genom negligeringen av hur händelsen faktiskt påverkat offret (fysiskt eller psykiskt), samtidigt som omgivningen bemöter händelsen negativt, oftast genom skepticism.

Det som skiljde de förkastande artiklarna från de bekräftande var att man tydligt tog upp offrets sjukhusvistelse samt både fysiska ”*dock inte känt om han blivit fysiskt skadad*” (nr.16) och psykiska, ”*grät och var helt chockad. Han mår jättedåligt...*” (nr.15), ”*han har inga fysiska skador, men tagit illa vid sig psykiskt*” (nr.25) konsekvenser. Man påpekar att ”även män” lider från konsekvenserna av det sexuella våldet och inte enbart fysiskt utan också psykiskt. De förkastande artiklarna framställde även polisens inställning till upplärning av brottet som positiv – till exempel ”*Men vi har gott hopp om att hitta den skyldiga*” (nr.7). Det fanns alltså en positiv professionalism hos polisen som gav intryck om att man brydde sig om fallet och ville klara upp det.

Trots den jämna fördelningen bör ändå myten som helhet ses som bekräftad eftersom det främst var de *fysiska* konsekvenserna som nämndes, vilket som är delvis kompatibelt med manlighet. Det var alltså på grund av *hur* de förkastande artiklarna framställde konsekvenserna som leder fram till ett bekräftande. Det tydliga påpekandet av offrets sjukhusvistelse fungerade som en understrykning på våldsamheten i händelsen, inte som ett tecken på empati eller för att upplysa händelsens allvarlighet.

Sammanfattning

I stort sett bekräftades myterna i artiklarnas framställning av mäns utsatthet för sexuellt våld. De som var absolut mest påtagligt var att ämnet var *ovanligt* och att det väldigt sällan inträffade. Artiklarna hade även ofta en tydlig *skepticism* i framställningen där undertonerna talade om att offret i mångt och mycket fick *skylla sig själv*. Den tydligaste gemensamma faktorn i artiklarnas förhållande till ämnets myter var det *fysiska våldet*, både vid själva händelsen, hur konsekvenser framställdes och hur styrkeförhållandet mellan offer och gärningsman presenterades. Den stereotypiska synen på grovt våld visade sig vara väldigt central i denna studies artiklar som underströks och betonades tydligt i de allra flesta artiklarna på ett eller annat sätt.

ANALYS

Den andra frågeställningen i denna studie innebär varför sexuellt våldsutsatta män framställs på det sätt som det gör. Denna frågeställning kommer också att ligga till grund för studiens analysdel där den tidigare forskningens teoretiska resonemang

kommer att fungera som parallellpunkter. Det elementära men samtidigt komplexa i sexualbrottsutsatta män som ämne är att dessa myter som till stor del bekräftats i de journalistiska artiklarna är att de är en och samma del av en relativt vedertagen och övergripande social norm. De olika delarna är oerhört sammanflytande och påverkar varandra vilket gör att det ofta är svårt att skilja på *varför* ena myten bekräftas och den andra inte, *varför* ämnet framställs på det sätt som det gör eller vilken myt eller fragment som påverkar ämnet mest. Svaret på frågan *varför* ämnet framställs på det sätt som studien funnit grundar sig likt det tidigare resonemanget i flera olika men samtidigt sammanhängande svar.

En essentiell del i *varför* mäns utsatthet för sexuellt våld framställs som det gör kan ha att göra med det Knutagård (2009) och Graham (2006) resonerar kring – att det inte finns ord och definitioner som är socialt applicerbara på händelsen. Man vet inte vad som kategoriseras som våldtäkt och män passar helt enkelt inte in på de sociala förväntningar man har på sexualbrottsoffer och därmed blir okunskapen reproducerande. Det enklaste exemplet i denna studie var artiklarnas transivitet, alltså vad som i artiklarnas framställning representerade subjektet och vad som representerade objektet. Vad var egentligen i centrum? Här kunde jag urskilja två olika vägar; att man satte gärningsmannen i huvudfokus, eller att man satte det fysiska våldet i huvudfokus.

Som exemplifierades i avsnittet innan var det väldigt sällan polis eller någon annan hade något att säga om händelsen (även om det kan bero på polisiära arbetssätt) så var det också väldigt sällan brottsoffret själv var i centrum. Ofta blev istället gärningsmannen artikelns kärnpunkt där också huvudfokus låg. Detta kan bero på det som bland annat Knutagård och Graham resonerat kring – att det saknas möjlighet att kunna prata eller skriva om ämnet eftersom det heller inte finns någon kunskap om hur man gör det. Man kan inte se en man som offer för sexuellt våld och då vet man heller inte riktigt hur man ska skriva om det, därför flyter textens fokus ut och landar på någon/något annat. Detta grundläggande problem gör att man inte kan sätta ord på det hela vilket gör att det automatiskt blir att man sätter något annat som ligger nära till hands i centrum, till exempel gärningsmannen. Weiss (2008: 294) skrev att *"A collective silence surrounding the topic of male sexual victimization only exacerbates the belief that "real" men cannot be raped"*, vilket betyder att denna kollektiva tystnad kring ämnet cementerar de sociala myternas betydelse och den könsuppdelning där män är gärningsmän och kvinnor offer (Davies & Rogers, 2006). När man alltså inte kan placera en man i rollen som sexualbrottsoffer blir det således att huvudfokus flyttas till något annat vid rapportering om en faktisk händelse. Ett annat exempel på denna definitionsbrist var hur artiklarna benämnde händelsen, alltså om man använde våldtäkt, samlag, idka oralsex eller ett förgripande för att etikettera fallet. Begreppsförvirringen är en del av myten om att män inte kan bli våldtagna om det inte föreligger extrema omständigheter – är inte så fallet så är det svårt att benämna vad som egentligen hände.

När inte offret eller gärningsmannen var i centrum så fick ofta det fysiska våldet en central plats i artiklarnas framställning. *Varför* detta sker kan bero på, som tidigare nämnts, att män inte faller inom ramen för vad som förväntas av en man. Knutagård (2009; Mitchell et al, 1999; Ellis, 2002; Peterson et al, 2011; mfl) menar att den sociala uppfattningen om mannen som ett virilt, stoiskt och våldsutövande sexuellt rovdjur har gjort att maskulinitet inte är kompatibelt med *utsatthet* för sexuellt våld – en man kan alltså inte bli våldtagen. Ramen för hur ett

sexualbrottsoffer skall vara är snarare utformat efter attribut som är nära associerat med femininitet. Det ända sättet för män att passa in som sexualbrottsoffer blir således att definiera honom eller händelsen utifrån egenskaper eller attribut som är femininitetskompatibelt. Även om man inte kontrasterar relationen mellan offer och förövare som en explicit konstruktion mellan maskuliniteter och femininiteter så gör det att urskilja maskuliniteternas betydelse för framställningen av ämnet. Man maskuliniserar därmed händelsen genom att våldsbetona den och därmed gör den mera greppbar. Framställningen av ämnet är nära besläktat med en manlighetsnorm (Bruhner & Henriksson, 2012; Bruhner, 2013) vilket kan härröras utifrån Noreen Abdullah-Khans (2002) tankar kring maskuliniteter. Hon menade att våldtäkt är en aktion som grundar sig i maktutövning för att underordna marginaliserade maskuliniteter. Att öka sin manliga dominans är att förstärka sin maskulinitet vilket görs genom att visa aggression, styrka och våld, något som legitimeras av samhällets samtliga segment. Detta är precis vad som händer när man centraliserar det fysiska våldet vid beskrivningen av händelseförloppet, man ökar maskuliniseringen hos gärningsmannen och ökar skillnaden gentemot offret. Könroller tillåter män att vara dominanta sexuellt samtidigt som samma beteende hos kvinnor trycks bort, därför skapas också en svårfattad diskrepans när en man blir den sexuellt dominerad (Davies & Rogers, 2006).

Vid rapporteringen av en händelse som egentligen ”inte kan hända” får man således verklighetsgöra den och det görs i de journalistiska artiklarna genom att betona ett grovt fysiskt våld. Därigenom blir händelsen mer greppbar och lättförståelig eftersom mannen var chanslös och därmed heller inte förmögen att värja sig. Att textens huvudfokus flutet över på våldet är ett verktyg för att få en händelse som ifrågasätter typiska könroller till ett mer bekräftande synsätt. Precis som i massa andra områden ”maskuliniserar” man saker genom det fysiska våldet. Genom att legitimera mäns utsatthet med att det endast sker under extrema omständigheter tillskriver man offret en hjälplöshet som inte är kompatibelt med maskulinitet och därmed cementerar man den könsuppdelning som bland annat Knutagård (2009) funnit där män är förövare och kvinnor är offer. Hjälplöshet är något som i en hegemonisk maskulinitet är nära förknippat med femininitet (Connell, 1995). Här föreligger en intressant paradox för vidare forskning; att män våldtas enbart vid extrema tillfällen men ändå beskylls för händelsen i väldigt stor utsträckning (Mitchell et al, 1999).

Varför ämnet framställs i enighet med de sociala myterna grundar sig som sagt mycket i de förväntningar man har på könroller. Sexuellt våldsutsatta män som norm underbyggs av de sociala myterna där synen på manlighet är essentiell för hur man ser på ämnet i stort (Bruhner & Henriksson, 2012; Bruhner, 2013). Även i den mediala framställningen verkar så vara fallet, då artiklarna i väldigt stor utsträckning sällan *behandlade* mannen som sexualbrottsoffer. Istället centrerade man annat i sin rapportering och rationaliserade händelsen genom att maskulinisera händelsen eller femininisera offret. Turchik och Edwards (2011) menade att manlighetsnormen är starkt kopplad till heterosexualitetsnormen, vilket skapar en inkongruens mellan de utsattas upplevelser och ett samhälle som präglas av patriarkatet och hegemonisk maskulinitet (Carlsson, 2013). Således kan man säga att de strukturella förhållandena i samhället påverkar varför ämnet framställs som det gör. Detta syntes även i sättet man framställde de efterföljande konsekvenserna, alltså att man enbart i undantagsfall rapporterade om psykiska besvär. När detta görs tar man avstånd från maskulinitetsnormen och på ett

okonventionellt sätt adapterar mannen som sexualbrottsoffer (Evans & Wallace, 2008). Istället framställdes konsekvenserna i enighet med maskulinitetsnormen genom att betona det fysiska våldet.

Ett annat exempel på könsrollernas inflytande på ämnet var hur man ofta presenterade ämnet utifrån ojämna styrkeförhållanden. I ett samhälle där hegemonisk maskulinitet råder betyder det att manlighet är likställt med styrka och motsatsen, alltså kvinnlighet är likställt med svaghet (Connell, 1995; Bruhner & Henriksson, 2012). När man målar upp en bild av det sexuella våldet som ett resultat av ojämna styrkeförhållanden så kan det ses som en skildring av hur nära förknippat sexuellt våld är med den stereotypa uppdelningen av män som gärningsman och kvinnor som offer.

De andra fragmenten som tydligt framkom i resultatet är andra verktyg för att framställa ämnet eller händelsen som ”logisk” i den mån att våldtäkten skedde trots att den inte borde kunnat hända. Mitchell (et al, 1999) menade att individer läser om mäns utsatthet för sexualbrott med misstänksamhet och tvivel vilket kan vara ett exempel på den redan vedertagna normen om att det inte kan hända, men det kan också bero på sättet media rapporterar och skriver om ämnet. I studiens resultat framkom det att ämnet framställs med en skeptisk underton samtidigt som man betonade ämnets ovanlighet vilket kan vara ett tecken på att händelsen också skildras på ett sätt som gör att man läser om ämnet med misstänksamhet. Detta är en omedveten process där ämnets största problem, att det saknas ord och definitioner att tillgå (eller kunskapen att använda dem som finns), är egentligen till stor del svaret på varför ämnet framställs som de gör. När man ska rapportera om något som inte kan ha hänt men gjorde det ändå så är blir det att man istället skriver om hur det *borde* ha kunnat hända – där källan till kunskapen om hur det *borde* ha gått till just är de myterna som testats i denna studie. O’Hara (2012: 256) menade att även om vissa journalister medvetet sensationaliserade händelsen så var det mer troligt att de har *”internalised our cultural’s belief about sexual assault. Journalists may believe that they merely presenting reasonable alternatives to a sexual assault claim”*. Det tycks skapas en ond cirkel där myten bekräftas i media som i sin tur bekräftas hos läsaren och som sedan påverkar de som till sist skriver de nya artiklarna. Ett tydligt exempel på detta är den skeptiska underton som tydligt framkom i resultatet samtidigt som man explicit uttryckte fenomenets ovanlighet, detta plockas upp av läsaren undermedvetet vilket kan ligga till grund för den tes om att individer läser om ämnet med misstänksamhet.

Jørgensen och Phillips (2000) påstod att en diskurs konstituerar värdet i en artikels text som i sin tur påverkar individen som förstärker den diskurs som sedan konstituerar värdet i en ny text. Denna cirkelprocess kan tyckas invecklad men det enkla svaret till varför sexuellt våldsutsatta män framställs som de gör är för att myterna och synen på ämnet är så vedertaget etablerade. Med cirkelprocess menar jag att okunskapen ständigt reproduceras genom att myterna fungerar som informationskälla för individer. Härigenom hålls ordlösheten vid liv eftersom man ständigt exponeras för myterna som bland annat säger att män inte kan bli våldtagna. Huruvida myternas överlevnad är beroende av att media bestämmer hur den rådande diskursen ska utformas eller om det är media som framställer ämnet utifrån läsares förväntningar är en fråga som är svår att besvara. Walby (et al, 1983) liksom Herber (2007) menade att skriven medias rapporteringar om ämnet är ett väldigt viktigt medium där den rådande diskursen etableras. Alltså att det är just i media som fungerar som primärkälla när ett ämne konstrueras och

som sedermera etablerar själva normbildandet. Denna tes får medhåll av Abdullah-Khan (2002) som påpekade att nyhetstidningarna konstruerar och presenterar våran sociala värld och om detta görs på ett snedvridet sätt så stereotypa föreställningar bekräftas kan det få effekten att trovärdighet från allt som går emot det avvikande tas bort. För att kunna utmana de sociala myterna och gå ifrån denna reproduktion måste media tillhandahålla en precis bild av det sexuella våldet som inte uppfyller de förutfattade meningar som råder (O'Hara, 2012).

DISKUSSION

För enkelhetens skull har jag valt att dela upp diskussionsavsnittet i två delar – en diskussion om studiens metodik samt en diskussion om studiens resultat.

Metoddiskussion

Man kan säga att metoddelen i denna studie är uppdelad i två avsnitt – en systematisk litteratursökning och en diskursanalys, även om diskursanalysen mer är ett sätt att angripa det empiriska materialet som samlades in genom litteratursökningen som metod. Detta har varit både kontrasterande och tillfredställande. Den systematiska litteratursökningen med tillvägagångssätt var ett sätt att få en logisk och mer vetenskaplig struktur på hur jag skulle hitta artiklarna som skulle ligga till grund för mitt empiriska material. Samtidigt fick jag utlopp för ett ganska fritt analyserande genom att använda diskursanalysen som metod (och delvis teori) för att utvinna det essentiella ur artiklarna. Arbetssättet i sig var utvecklande och tillfredställande i det avseende att man alltså fick både ”ordning och kaos” under arbetsperioden vilket gjorde att man fick lite av det bästa av två världar. Även om detta varit första gången jag praktiskt använt dessa tillvägagångssätt till ett större projekt så anser jag ändå att det gått relativt bra och att jag bringat klarhet i både resultat och tillvägagångssätt.

Diskursanalys som metod är dock väldigt svårt eftersom det lätt blir för tolkande och att små betydelser tas ur sin kontext och förstoras. Därför var jag noga med att hela tiden ställa det jag hittade emot tidigare forskning samt den empiri och de resonemang som förts där. Litteratursökningen var inte enbart för att säkra en vetenskaplig systematik i urvalet utan också för att komma undan för bias i vilka artiklar som skulle inkluderas i studien, vilket gjorde att även studier som gick emot studiens drivande tes också inkluderades. På så sätt ”kompenserar” man lite för diskursanalysens brister.

Studiens syfte var ganska preciserat till just de valda metoderna, det hade varit intressant att med ett större urval rekonstruera studien mer kvantitativt och kunnat analysera det empiriska materialet statistiskt. Det hade givit mer ”tyngd” åt forskningsresultatet. Däremot anser jag att de valda metoderna varit oerhört lämpliga för att uppfylla studiens syfte och besvara mina frågeställningar. Framförallt tror jag att denna typen av metodik är väldigt fruktbar för att utveckla nya teser och teorier som man sedan kan testa på större urval. Peterson (et al, 2011) menade att i stort sett *alla* metodologiska val vid forskning kring detta ämne är positiva, antingen som fingervisning för hur man inte ska göra, eller inspiration om hur man kan göra. Denna studie känner jag kan ha bidragit till hur man *kan* göra.

Resultatdiskussion

Resultatet av den deskriptiva frågeställningen föll ut lite som jag själv hade kunnat ana även om det fanns delar som också överraskade mig. Att artiklarna till stor del skulle bekräfta de sociala myterna kom inte som någon större överraskning då tidigare studier visat på liknande resultat. Abdullah-Khan (2002) liksom Turchik och Edwards (2011) fann att ungefär 50% av de analyserade artiklarna kategoriserades som stereotypa (där de andra artiklarna bedömdes som antingen neutrala eller icke-stereotypa). Förvisso har jag i denna studie delat upp den stereotypa synen på ämnet i fyra underkategorier, alltså fyra delmyter, för att ha kunnat erhålla en mer nyanserad analys. Mitt utfall i antalet bekräftande artiklar blev Myt 1 75%, Myt 2 50%, Myt 3 50% och Myt 4 47,5% vilket bör anses som jämförbart med de tidigare studierna trots att metodiken inte var exakt den samma. De som stack ut var den första myten, vilket kan ha att göra med hur artiklarna bedömts snarare än att ämnet framställts olika i studierna. Däremot så trodde jag att de inblandades sexuella läggning på ett eller annat sätt skulle nämnas mer frekvent än vad det gjorde i artiklarna, vilket bör ses som ett framsteg för ämnets hela utveckling, alltså att det faktiskt är helt irrelevant.

Att ämnet skulle framställas med skepticism och nedtoning kom i sig heller inte som någon överraskning eftersom studier som tidigare nämnts (Mitchell et al, 1999; Davies & Rogers, 2006; Sleath & Bull, 2010; Chapleau et al, 2008; mfl) också funnit att män beskylls för utsattheten i väldigt stor utsträckning. Detta är sannolikt inget specifikt för män utan gäller i största synnerlighet även för kvinnor, sexuellt våld betraktas dessvärre relativt ofta med skepticism överlag. Huruvida en samtyckesdel bör inkluderas i sexualbrottslagstiftningen för att lyfta bort bevisbördan och skulden från brottsoffret är snarare ett faktum än en fråga.

O'Hara (2012) nämner att media som primärkälla till information måste ta ett stort ansvar gällande ifrågasättandet av stereotypa föreställningar för att kunna belysa mörkerlagda problem såsom mäns utsatthet för sexuellt våld. Denna studie har tydligt visat att ämnets största problem ligger i ordlösheten och bristen på diskussion. Media har som uppgift att skapa en social bakgrund av acceptans så dessa ämnen går att diskutera (Lundrigan & Mueller, 2013). Forskning visar på att en kortare artikel läses oftare än längre och dessutom med större sannolikhet från början till slut (Sternvik, 2004). Genomsnittslängden för de inkluderade artiklarna i denna studie är 175,1 ord eller 915 tecken, vilket som bör betraktas som artiklar av det kortare slaget. Därigenom är det extra viktigt att artiklar som dessa skrivs på ett sätt som inte alltid bekräftar stereotypa föreställningar. Som framgår i avsnittet *Media* är den största andelen av kvällstidningars läsare yngre individer som ofta anses lite mer mottagliga för intryck. I denna studie står kvällspressen för 28 av 40 artiklar, vilket understryker deras betydelse för ämnets fortsatta utveckling. Studiens resultat tror jag mycket är en produkt av denna konsumtionsjournalistik, alltså att artiklarna produceras i all hast anpassat efter snabb läsning. Det som målgruppen och konsumenterna är ute efter. I avsnittet *Media* påvisas också skriven medias breda målgrupp, vilket gör att förhållningssättet i form av ifrågasättande av myter måste genomsyra både internetupplagor och papperstidningar.

När det gäller resultatet av den analyserande frågeställningen, alltså varför ämnet framställs som det gör, är min förhoppning att de teser jag drivit fram och därigenom belyst ett ämne som är i behov av uppmärksamhet och

diskussionsutrymme, både samhälleligt och vetenskapligt. Det största problemet ämnet lider av är som sagt att det saknas ord och definitioner, man vill och kan inte prata om det kontextuellt. Ordlösheten är egentligen lika mycket ett bildligt uttryck som ett bokstavligt – det finns ingen egentlig brist på ord men däremot så saknas det tal (social interaktion) om ämnet, vilket lett till svårigheter i hur man ska förklara och förstå det sexuella våldet mot män. Det är här myterna fungerar som informationskälla för individer. Synen på ämnet är, som tidigare tagits upp, nästan parallellt verkande med synen på manlighet och maskulinitet liksom könsroller i allmänhet. I kriminologiska studier brukar genus och kön enbart fungera som en variabel, men studier som fokuserar på genus och könsnormernas inverkan på kriminalitet och kriminella mönster är sällsynta (Carlsson, 2013) och kan definitivt bidra med viktig kunskap. Att utveckla forskningen mellan maskuliniteter och beteendemönster kan bidra till en ökad förståelse för ämnet och ett bredare litteraturfält som behandlar brott och genus. Här ligger en möjlighet som kan en ökad medvetenhet om sociala strukturer och normer kring genus, orättvisa och diskriminering exempelvis (Hearn et al, 2012). För att kunna bredda kunskapsfältet inom sexualbrott måste man gå ifrån de dikotomiska könsrollerna och inkludera även transexuella, transvister och andra Hbtq-inriktade synsätt i forskningen för att kunna problematisera och därigenom förstå exempelvis sexualbrottets beskaffenhet bättre (Davies & Rogers, 2006).

För att hålla mig lite mer precist till det ämne denna studie berör så föreligger stora möjligheter till vidare forskning. Att studera den mediala framställningen var väldigt fruktbar men med ett större urval hade man kunnat göra mer avancerade statistiska analyser, att inkludera internationella tidningar och/eller andra medium kan ge intressanta och givande resultat. Experimentella studier, främst genom vinjetter, har utförts. Detta går självfallet att vidareutveckla, i första hand urvalen som ofta varit bristfälliga i dessa studier (Davies & Rogers, 2006). Eftersom så få studier har gjorts så finns det otaliga infallsvinklar att angripa ämnet både metodologiskt, var huvudfokus ligger samt ur vilken ämnessfär arbetet tar sin början. Intervjustudier, myttestande enkätundersökningar, analyser av domstolsbeslut eller förundersökningsnedläggningar kan ligga till grund för annan forskning. Att inkludera fler medier och även internationella tidningar i en större diskursanalys och använda exempelvis ordräkning kan leda till oerhört intressanta resultat. För att kunna utmana de rådande sociala myterna är det därför extremt viktigt att ständigt komplettera kunskapen med både kvantitativ och kvalitativ forskning för att få en bättre förståelse för problemet, vilket kan innebära att utvecklandet av hjälp- och stödinsatser förbättras. För mig har detta varit ett väldigt fruktbart arbetssätt – att hämta kvalitativ information, testa detta kvantitativt, gå tillbaka till att komplettera informationen kvalitativt för att sedermera kanske testa detta ytterligare kvantitativt. Härigenom utvecklar man både metodiken och kunskapen, man kompletterar och reviderar tidigare teorier samtidigt som man kan komma med ny kunskap. Man kan dock urskilja en positiv utveckling från de moderna infallsvinklarna såsom feministisk, post-modernistisk och Hbtq-inriktade teorier som utmanar och ifrågasätter större strukturella förhållanden.

KÄLLFÖRTECKNING

Referenser

Abdullah-Khan N, (2002) Survivors of Male Rape: The Emergence of a Social and Legal Issue. A thesis submitted to Middlesex University in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy. School of Social Science: Center of Criminology. ><http://eprints.mdx.ac.uk/6720/1/Abdullah-Khan.pdf>< (2014-03-12).

Abdullah-Khan N, (2008) Male rape. *The emergence of a social and legal issue*. New Hampshire, New York: Palgrave Macmillan.

Altheide D L, (1997) The News Media, the Problem Frame, and the Production of Fear. *The Sociological Quarterly*, 38, (4), 647-668.

Backman J, (1998) *Rapporter och uppsatser*. Lund: Studentlitteratur AB.

Bruhner C & Henriksson H, (2012) "Därför... vafan är en manlig våldtäkt?" *En studie om normer och attityder kring män som offer för sexuellt våld*. ><http://www.lunduniversity.lu.se/o.o.i.s?id=24965&postid=2860424>< (2014-03-12).

Bruhner C, (2013) *Det händer även män! En kvantitativ studie om myter och normer kring män som utsatts för sexuellt våld*. ><http://dSPACE.mah.se/bitstream/handle/2043/15867/Magisteruppsats%20Christina%20Bruhner%2088020923930%20130810.pdf?sequence=2>< (2014-03-12).

Bryman A, (2011) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber AB.

Brå rapport, (2012:13) Brottsutveckling i Sverige 2008-2011. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brå rapport, (2013:18) Kriminalstatistik 2012. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Bull R & Sleath E, (2010) Male rape and perpetrator blaming. *Journal of interpersonal violence*, 25, (6), 969-988.

Capers B, (2011) Real rape too. *California law review*, 99, (5), 1259-1308.

Carlsson C, (2013) Masculinities, Persistence and Desistance. *Criminology*, 51 (3), 661-693.

Chapleau K M, Oswald D L & Russell B L, (2008) Male rape myths – the role of gender, violence and sexism. *Journal of interpersonal violence*, 23, (5), 600-615.

CODEX regler och riktlinjer för forskning (2013) *Forskarens etik*. ><http://www.codex.vr.se/forskarensetik.shtml>< (2014-03-12).

Connell R, (1995) *Masculinities*. Berkeley: University of California Press.

- Coxell A W & King M B, (2010) Male victims of rape and sexual abuse. *Sexual and relationship therapy*, 25, (4), 380-391.
- Dag Ingvar Jacobsen (2007) *Förståelse, beskrivning och förklaring. Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Davies M & McCartney S, (2003) Effects of gender and sexuality on judgments of victim blame and rape myth acceptance in depicted male rape. *Journal of community & applied social psychology*, 13, (5), 391-398.
- Davies M & Rogers P, (2006) Perceptions of male victims in depicted sexual assaults: A review of the literature. *Aggression and Violent Behavior*, 11, 367-377.
- Davies M, (2002) Male sexual assault victims: a selective review of the literature and implications for support services. *Aggression and violent behavior*, 7 (3), 203-214.
- Edwards K M & Turchik J A, (2011) Myths about male rape: a literature review. *Psychology of men and masculinity*, 13, (2), 211-226.
- Ellis C D, (2002) Male rape – the silent victim. *Collegian*, 9, (4), 34-39.
- Evans T & Wallace P, (2008) A Prison within a Prison? The Masculinity Narratives of Male Prisoners. *Men and Masculinities*, 10, (4), 484-507.
- Forsberg C & Wengström Y, (2008) *Att göra systematiska litteraturstudier; värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Gehrenbeck-Shim D & Isley P J, (1997) Sexual assault of men in the community. *Journal of community psychology*, 25, (2), 159-166.
- Graham R, (2006) Male rape and the careful construction of the male victim. *Social & legal studies*, 15, (2), 187-208.
- Göran Bergström, Kristina Boréus (2000) *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*. Lund: Studentlitteratur.
- Hearn J, Nordberg M, Andersson K, Balkmar D, Gottzén L, Klinth R, Pringle K & Sandberg L, (2012) Hegemonic Masculinity and Beyond: 40 Years of Research in Sweden. *Men and Masculinities*, 15, (1), 31-55.
- Herber A, (2007) *Var rädd om dig! Rädsla för brott enligt forskning, intervjupersoner och dagspress*. Stockholms Universitet: Kriminologiska Institutionens Avhandlingsserie Nr. 23.
- Jacobsen D I, (2007) *Förståelse, beskrivning och förklaring, introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur AB.

- King R D & Wincup E, (2008) *Doing research on crime and justice*. New York: Oxford University Press Inc.
- Knutagård H, (2009) "Men du har ju blivit våldtagen" – om våldtagna mäns ordlöshet. Examensarbete för masterexamen. Lunds universitet: Socialhögskolan.
- Landén M, (2013) *Att söka vetenskapliga artiklar – en vägledning i systematisk litteratursökning*. Lunds Universitet, Medicinska Fakultetens Bibliotek. ><http://www.mfb.medfak.lu.se/Informationssokning.pdf>< (2014-03-12).
- Lawrence A Machi, Brenda T McEvoy (2009). *The literature review: six steps to success*. Thousand Oaks, California: Corwin Press.
- Light D & Monk-Turner E, (2010) Male sexual abuse and rape: Who seeks counseling? *Sex abuse*, 22, (3), 255-265.
- Lundrigan S & Mueller-Johnson K, (2013) Male Stranger Rape: A Behavioral Model of Victim-Offender Interaction. *Criminal Justice and Behavior*, 40 (7), 763-783.
- Marianne Winther Jørgensen, Louise Phillips (2000) *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.
- May T, (2001) *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur AB.
- McLean I A, (2013) The male victim of sexual assault. *Best practice & research clinical obstetrics and gynecology*, 27, (1), 39-46.
- Meier R F & Pino N W, (1999) Gender differences in rape reporting. *Sex roles*, 40, (11/12), 979-990.
- Messerschmidt J W, (2004) *Flesh & Blood, adolescent gender diversity and violence*. Maryland: The Rowman & Littlefield Publishing Group Inc.
- Mitchell D, Hirschman R, Nagayama Hall G C, (1999) Attributions of Victim Responsibility, Pleasure, And Trauma in Male Rape. *The Journal of Sex Research*, 36, (4), 369-373.
- O'Hara S, (2012) Monsters, playboys, virgins and whores: Rape myths in the news media's coverage of sexual violence. *Language and Literature*, 21, (3), 247-259.
- Peterson Z D, Voller E K, Polusny M A, Murdoch M, (2011) Prevalence and consequences of adult sexual assault of men: Review of empirical findings and state of literature. *Clinical Psychology Review*, 31, 1-24.
- Retriever, (2014) *Företagsinformation*. ><http://www.retriever-info.com/sv/category/business-information/>< (2014-03-12).
- RFSL, (2014) *Vad är ett kön?* ><http://www.rfsl.se/?p=623>< (2014-03-12).

Sacco V F, (1995) Media Constructions of Crime. *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 539, 141-154.

Sternvik J, (2004) Ögonrörelsestudier och dagstidningsläsning. En forskningsöversikt. Göteborgs Universitet, Institutionen för Journalistik och Masskommunikation, Arbetsrapport nr. 20.
>http://www.jmg.gu.se/digitalAssets/1283/1283844_arbetsrapport_20_jos_ogonrorelser.pdf< (2014-03-12).

Struckman-Johnson C & Struckman-Johnson D, (1992) Acceptance of male rape myths among collage men and women. *Sex roles*, 3/4, 85-100.

Struckman-Johnson C, (1988) Forced sex on dates: it happens to men, too. *The journal of sex research: a publication of the society for the scientific study of sex*, 24, 234-241.

Tidningsutgivarna, (2014) *Svensk Dagspress 2012 Fakta om marknad och medier*. >http://www.tu.se/images/stories/Document/Branschinfo/TU_Svensk_Dagspress_2012.pdf< (2014-03-12).

Walby S, Hay, A & Soothill K, (1983) The Social Construction of Rape. *Theory Culture Society*, 2, (1), 86-98.

Walker J, Archer J, Davies M, (2005) Effects of Rape on Men: A Descriptive Analysis. *Archives of Sexual Behavior*, 34, (1), 69-80.

Wallander L, (2009) 25 years of factorial surveys in sociology: A review. *Social Science Research*, 38, 505-520.

Weiss K G, (2008) Male sexual victimization – examining men’s experiences of rape and sexual assault. *Men and masculinities*, 12, (3), 275-298.

Vetenskapsrådet (2007) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Willis D G, (2009) Male-on-male rape of an adult man: a case review and implications for interventions. *Journal of the American psychiatric nurses association*, 14, (6), 454-461.

Analyserade artiklar

Nedan listas de artiklar som inkluderats i studien och som utgör det empiriska materialet. Artiklarna har ingen inbördes ordning utan de nummer artiklarna erhållit har varit för att underlätta läsningen av resultatet då det hänvisas hit.

1. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/gt/man-valdtagen-i-centrala-goteborg/>< (140210 – 140214).
2. Dagens Nyheter, (2014) ><http://www.dn.se/nyheter/sverige/man-valdtagen-pa-restaurang/>< (140210 – 140214).
3. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/kvp/20-arig-man-valdtagen-i-karlskrona/>> (140210 – 140214).

4. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/gt/man-valdtagen-mitt-i-julruschen/>< (140210 – 140214).
5. Dagens Nyheter, (2014) ><http://web.retriever-info.com.proxy.mah.se/services/archive/displayDocument?documentId=0509152009090723576800&serviceId=2>< (140210 – 140214).
6. Aftonbladet, (2014)
><http://www.aftonbladet.se/nyheter/article11883251.ab>< (140210 – 140214).
7. Göteborgsposten, (2014) ><http://web.retriever-info.com.proxy.mah.se/services/archive/displayDocument?documentId=050802200812268148955&serviceId=2>< (140210 – 140214).
8. Aftonbladet, (2014) ><http://web.retriever-info.com.proxy.mah.se/services/archive/displayDocument?documentId=05734920080706777208&serviceId=2>< (140210 – 140214).
9. Aftonbladet, (2014)
><http://www.aftonbladet.se/nyheter/article11319625.ab>< (140210 – 140214).
10. Aftonbladet, (2014)
><http://www.aftonbladet.se/nyheter/article11852236.ab>< (140210 – 140214).
11. Dagens Nyheter, (2014) ><http://web.retriever-info.com.proxy.mah.se/services/archive/displayDocument?documentId=050915200509192523712&serviceId=2>< (140210 – 140214).
12. Göteborgsposten, (2014) ><http://web.retriever-info.com.proxy.mah.se/services/archive/displayDocument?documentId=050802200412209702473&serviceId=2>< (140210 – 140214).
13. Aftonbladet, (2014) ><http://web.retriever-info.com.proxy.mah.se/services/archive/displayDocument?documentId=057349200009194046598&serviceId=2>< (140210 – 140214).
14. Expressen, (2014) ><http://web.retriever-info.com.proxy.mah.se/services/archive/displayDocument?documentId=050910200008042804880&serviceId=2>< (140210 – 140214).
15. Aftonbladet, (2014)
><http://www.aftonbladet.se/nyheter/article14211927.ab>< (140210 – 140214).
16. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/kvp/man-valdtagen-av-tva-man-pa-hotell-i-vaxjo/>< (140210 – 140214).
17. Göteborgsposten, (2014) ><http://www.gp.se/nyheter/goteborg/1.772975-man-valdtagen-i-kortedala>< (140210 – 140214).
18. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/gt/man-valdtagen-i-cell-i-stromstad/>< (140210 – 140214).
19. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/nyheter/man-valdtagen-av-svarttaxichauffor/>< (140210 – 140214).
20. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/nyheter/man-valdtagen-och-misshandlad-av-man/>< (140210 – 140214).
21. Svenska Dagbladet, (2014)
>http://www.svd.se/nyheter/stockholm/stockholm-kvinna-gripen-for-misstankt-valdtakt_1295789.svd< (140210 – 140214).

22. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/gt/ung-man-valdtagen-i-trollhattan/>< (140210 – 140214).
23. Aftonbladet, (2014)
><http://www.aftonbladet.se/nyheter/article11322472.ab>< (140210 – 140214).
24. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/gt/man-valdtogs-av-tva-man-i-park/>< (140210 – 140214).
25. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/nyheter/man-valdtagen-pa-eriksdalsbadet/>< (140210 – 140214).
26. Expressen (2014) ><http://www.expressen.se/nyheter/fem-man-valdtagna-av-serievaldtaktsman/>< (140210 – 140214).
27. Aftonbladet, (2014)
><http://www.aftonbladet.se/nyheter/article10970462.ab>< (140210 – 140214).
28. Aftonbladet, (2014)
><http://www.aftonbladet.se/nyheter/article10602747.ab>< (140210 – 140214).
29. Göteborgsposten, (2014) ><http://www.gp.se/nyheter/sverige/1.665965-atalas-for-14-valdtakter-pa-ung-man>< (140210 – 140214).
30. Dagens Nyheter, (2014) ><http://www.dn.se/sthlm/man-valdtagen-i-vastertorp/>< (140210 – 140214).
31. Aftonbladet, (2014)
><http://www.aftonbladet.se/nyheter/article11580748.ab>< (140210 – 140214).
32. Svenska Dagbladet, (2014) >http://www.svd.se/nyheter/stockholm/man-valdtagen-i-vastertorp_341296.svd< (140210 – 140214).
33. Svenska Dagbladet, (2014) >http://www.svd.se/nyheter/stockholm/34-arig-man-valdtagen-i-somnen_341716.svd< (140210 – 140214).
34. Svenska Dagbladet, (2014) >http://www.svd.se/nyheter/stockholm/man-valdtagen-pa-sodermalm_349362.svd< (140210 – 140214).
35. Aftonbladet, (2014)
><http://www.aftonbladet.se/nyheter/article10498250.ab>< (140210 – 140214).
36. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/kvp/pojke-valdtagen-av-fyra-flickor/>< (140210 – 140214).
37. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/nyheter/magnus-17-blev-valdtagen-pa-vagen-hem/>< (140210 – 140214).
38. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/gt/man-valdtogs-pa-oppengata/>< (140210 – 140214).
39. Expressen, (2014) ><http://www.expressen.se/kvp/17-arig-pojke-valdtogs--misstankt-man-slappt/>< (140210 – 140214).
40. Aftonbladet, (2014)
><http://www.aftonbladet.se/nyheter/article10478831.ab>< (140210 – 140214).